

Fənn : 1905 Mikroiqtisadiyyat -1

1 Kredit pullarına nə aid deyildir?

- depozitlarda olan pullar
- banknotlar
- veksellər
- kağız pullar
- çeklər

2 Tam dəyərli pullar:

- elektron pullardır
- qızıl və gümüş sikkələrdir
- kağız pullardır
- sadalananlardan heç biri deyildir
- veksellər və çeklərdir

3 Kağız pulun qızıla dönərliliyinin ləğvi adlanır:

- qızılın demonetizasiyası
- devalvasiya
- pulun denominasiyası
- pulun likvidliyi
- inflyasiya

4 Smit paradoksu adlanan paradoks əmtənin hansı xassəsinə əsaslanır?

- istehlak dəyəri
- faydalılıq
- nadirlik
- sadalananlardan heç biri
- mübadilə dəyəri

5 əmtə təsərrüfatından fərqli olaraq natural təsərrüfatda əmək məhsulları:

- istehlak dəyərində malik olmur
- təsərrüfat fəaliyyətinin nəticəsi deyil
- ictimai istehlak dəyərində malik olur
- əmtə təsərrüfatındakı əmək məhsullarından heç nə ilə fərqlənmir
- istehsalçıların özü üçün istehlak dəyərində malik olur

6 əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinin və maddi resurslardan səmərəli istifadənin stimulu:

- əmtənin istehlak dəyəridir
- əmtənin nadirliyidir
- əmtənin bazar dəyəridir
- əmtənin mübadilə dəyəridir
- əmtənin ictimai dəyəridir

7 Pul tədavülü qanunu nəyi ifadə edir?

- pul aqreqatlarının cəmini;
- tədavül üçün zəruri olan pulun miqdarını
- pulun funksiyalarını;
- pul tədavülünü tənzimləyən dövlət orqanlarının hüquqları
- tədavüldən çıxan pul kütləsini

8 Dəyər qanununun funksiyalarına aid deyildir:

- istehsal sahələri və sferaları arasında resursların bölgüsü
- əmtəə istehsalçılarının diferensiasiyası
- əmək məhsuldarlığının və ETT-nin stimullaşdırılması
- bütün sadalananlar dəyər qanununun funksiyalarıdır
- sadalananlardan heç biri dəyər qanununun funksiyalarına aid deyil

9 Barter pulun hansı funksiyasını yerinə yetirə bilər?

- dəyər ölçüsü
- yığım vasitəsi
- tədavül vasitəsi
- tədiyyə vasitəsi
- dünya pulu

10 əmtəə – bu:

- hansısa tələbatı ödəyə bilən nə varsa hər şey
- hansısa tələbatı ödəyən və satış üçün nəzərdə tutulan əmək məhsulu
- inkişaf etmiş əmtəə istehsalı şəraitində yaradılmış əmək məhsulu
- digər iqtisadi nemətə və ya müəyyən məbləğ pula mübadilə oluna bilən iqtisadi nemət
- satıcı ilə alıcı arasında alqı-satqı sövdələşməsinin predmeti olan əşya

11 əmtəənin hansısa tələbatı ödəmək qabiliyyəti:

- ictimai-zəruri dəyər
- mübadilə dəyəri
- istehlak dəyəri
- əmtəənin qiymətliliyi
- bazar dəyəri

12 əmtəənin müəyyən kəmiyyət nisbətlərində digər əmtəələrə mübadilə olunmaq qabiliyyəti adlanır:

- ictimai-zəruri dəyər
- mübadilə dəyəri
- istehlak dəyəri
- əmtəənin qiymətliliyi
- bazar dəyəri

13 İctimai-zəruri əmək məsrəfləri-bu:

- ictimai normal istehsal şəraitində bu növ əmtəələrin əsas kütləsinin istehsalına məsrəflər
- istehlak dəyərinə malik əmtəələrin istehsalına əmək məsrəfləri
- cəmiyyətə zəruri olan əmtəələrin istehsalına məsrəflər
- dövlət tərəfindən tənzim olunan bazar iqtisadiyyatı şəraitində əmtəələrin istehsalına əmək məsrəfləri
- mübadilə dəyərinə malik əmtəələrin istehsalına əmək məsrəfləri

14 Pul mənşəyinin təkamül konsepsiyasına uyğun olaraq pul – bu:

- insanlar arasında razılaşma məhsulu
- pul kimi istifadə olunan şey
- universal əmtəə
- ümumi ekvivalent rolunu yerinə yetirən xüsusi növlü əmtəə
- əmtəə və xidmətlərin mübadiləsinə qəbul edilən nə varsa, hər şey

15 Pulun belə bir funksiyası yoxdur:

- dünya pulları
- tədavül vasitəsi
- dəyər ölçüsü
- qiymətlərin məştabı
- ödəniş vasitəsi

16 əmtəənin dəyərinin müəyyən edilməsinə iki əsas yanaşma – bu:

- ictimai seçim nəzəriyyəsi və istehsal amilləri nəzəriyyəsi
- əmək dəyər nəzəriyyəsi və son faydalılıq nəzəriyyəsi
- son faydalılıq nəzəriyyəsi və ictimai seçim nəzəriyyəsi
- son faydalılıq nəzəriyyəsi və istehsal amilləri nəzəriyyəsi
- əmək dəyər nəzəriyyəsi və mülkiyyət hüquqları nəzəriyyəsi

17 Kim öz konsepsiyasında əmtəə dəyərinin və qiymətinin müəyyənləşdirilməsində xərclər nəzəriyyəsi və faydalılıq nəzəriyyəsini birləşdirmişdir:

- K.Menger
- L.Valras
- A.Smit
- A.Marşall
- D.Rikardo

18 Hansı bənddə pulun təkamülünün düzgün ardıcılığı göstərilmişdir:

- müəyyən əmtəələr, metal pullar, kağız pullar, kredit pullar, elektron pullar
- sikkələr, banknotlar, veksellər, elektron pullar
- qızıl, gümüş, kağız pullar, kredit pullar
- metal pullar, kağız pullar, kredit pullar, elektron pullar
- sikkələr, müəyyən əmtəələr, kağız pullar, kredit pullar

19 Aşağıdakılardan rəqabət dərəcəsinə görə təsniflənməyə aid olmayan bazarı göstərin:

- leqal bazar
- inhisarçı bazar
- rəqabət bazarı
- inhisarçı rəqabət bazarı
- oliqopoliya bazarı

20 İqtisadiyyatı zəruri miqdarda pulla təmin edən bazar infrastrukturunu elementini göstərin:

- sığorta sistemi
- vergi sistemi
- ticarət palatası
- emissiya sistemi
- konsaltinq şirkətləri

21 Belə növdə birja yoxdur;

- valuta birjası
- əmtəə birjası
- fond birjası
- əmək birjası
- xidmət birjası

22 Ev təsərrüfatlarından əmtəə və xidmətlər bazarına axın necə adlanır?

- xərclər
- istehlak xərcləri
- satışdan gəlirlər
- resurslar
- pul gəlirləri

23 Firmalardan resurslar bazarına gedən axın necə adlanır?

- xərclər
- istehlak xərcləri
- satışdan gəlirlər
- resurslar
- pul gəlirləri

24 əmtəə və xidmətlər bazarından firmalara gedən axın necə adlanır?

- xərclər
- istehlak xərcləri
- satışdan gəlirlər
- resurslar
- pul gəlirləri

25 Resurslar bazarından ev təsərrüfatlarına gedən axın necə adlanır?

- xərclər
- istehlak xərcləri
- satışdan gəlirlər
- resurslar
- pul gəlirləri

26 Ev təsərrüfatının bütün gəlirləri və xərcləri təşkil edir:

- əmtəə və xidmətlərin dövranını
- resurslar axınını
- pul axınını
- ailə büdcəsini
- əmtəə axınını

27 Ailə büdcəsinin gəlirlərinə daxil deyil :

- sahibkarlıqdan gəlir
- dövlət transfert ödənişləri
- ictimai təşkilatlara ödənişlər
- əməkhaqqı
- mülkiyyətdən gəlirlər

28 Ailə büdcəsinin xərclərinə aid deyildir:

- vergilər
- istehlak əmtəələrinə xərclər
- dövlət transfertləri
- ictimai təşkilatlara ödənişlər
- kommunal xidmətlərin ödənişi

29 Xırda firmaların üstünlüklərinə aid deyildir:

- qeyri-sabitlik
- uyğunlaşma qabiliyyəti, çeviklik
- idarəetməyə az xərclərin olması
- reklama az xərclərin çəkilməsi
- bütün sadalananlar kiçik firmaların üstünlükləridir

30 İri firmaların üstünlüklərinə aid deyil:

- sabitlik
- bütün sadalananlar iri firmaların üstünlükləridir
- kütləvi istehsal məsrəfləri
- ETT-ə və yeni əmtəələrin işlənilib hazırlanmasına yüksək məsrəflər
- yüksək idarəetmə məsrəfləri

31 Dünya pulu üçün xas olmayanı göstərin:

- bütün göstərilənlər dünya pulu üçün səciyyəvidir
- ümumi dəyər ölçüsü kimi fəaliyyət göstərməsi
- ümumi ödəniş vasitəsi kimi fəaliyyət göstərməsi
- ümumi alqı vasitəsi kimi çıxış etməsi
- ictimai şərvətin ümumi təmsilçisi kimi xidmət göstərməsi

32 əmtəələr kreditə alındıqda pulun yerinə yetirdiyi funksiya:

- dəyər ölçüsü
- tədiyyə vasitəsi
- dünya pulları
- yığım vasitəsi
- tədavül vasitəsi

33 Aşağıdakı bazarda ixtiralar, yeniliklər, patentlər əmtəədir:

- informasiya
- tədavül vasitələri
- istehsal vasitələri
- qiymətli kağızlar
- innovasiyalar

34 Qiymətli kağızlar bazarında ticarət obyektini bu deyildir:

- lisenziyalar
- istiqrazlar
- səhmlər
- çeklər
- veksellər

35 Bu bazarlardan hansı subyektlər izrə bazar təsnifatına aid deyildir?

- dövlət müəssisələri bazarı
- satıcılar bazarı
- alıcılar bazarı
- bütün sadalananlar aiddir
- vasitəçilər bazarı

36 Satıcı bazarı o yerdə olur ki, əgər orada:

- satıcılar alıcılara nisbətən çoxdursa
- tələb təklifi üstələyirsə
- təklif tələbi üstələyirsə
- alıcılar satıcılardan çoxdursa
- bazarda aralıq satıcılar fəaliyyət göstərirlərsə

37 Aşağıdakı bazarın bazar əməliyyatlarının təşkili üzrə bazar təsnifatı ilə əlaqəsi yoxdur:

- ixrac bazarı
- pərakəndəsatış bazarı
- topdansatış bazarı
- idxal bazarı
- dövlət müəssisələri bazarı

38 Kütləvi standart əmtəələrin topdansatış ticarətinin təşkilati forması – bu:

- reklam agentliyidir
- hərracdır
- yarmarkadır
- investisiya fondudur
- birjadır

39 Öz adından və öz hesabı ilə sövdələşmə həyata keçirən şəxs-bu:

- fyuçersdir
- maklerdir
- dilerdir
- sadalananlardan heç biri deyildir
- brokerdir

40 Bazar infrastrukturunun hansı elementi firmanın maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətini yoxlamağa və təhlil etməyə imkan verir?

- konsaltinq şirkətləri
- auditor firmaları
- vergi sistemi
- ticarət palatası
- sığorta sistemi

41 Bazar infrastrukturunun hansı elementi iqtisadiyyatı zəruri kadrlarla təmin edir?

- həmkarlar ittifaqları
- istehlakçıların birlikləri
- sahibkarların birlikləri
- emmisiya sistemi

iqtisadi təhsil sistemi

42 Özəlləşmənin I proqramında müəssisələrinin kiçik, orta və iri müəssisələrə bölünməsi üçün meyar kimi qəbul olunmuşdur.

- işləyənlərin sayı
- məntətin həsmi
- kapitalın həsmi
- belə meyar yoxdur
- iştehsalın həsmi

43 Bazar infrastrukturuna aiddir:

- valyuta birjalrı
- sadalananların hamısı
- banklar
- reklam agentliyi
- yarmarkalar

44 Qiymətli kağızlar bazarı necə adlanır ?

- yarmarka
- emissiya sistemi
- əmtəə birjası
- fond birjası
- hərrac

45 Obyektlər üzrə bazar quruluşu və sistemini səciyyələndirməyən meyarı seçin.

- satıcı bazarı
- iş qüvvəsi bazarı
- istehlak bazarı
- innovasiya bazarı
- istehsal vasitələri bazarı

46 Hansı bazarın ərazi əlaməti üzrə bazar strukturunun təsnifatı ilə əlaqəsi yoxdur?

- milli bazar
- lokal bazar
- leqal bazar
- dünya bazarı
- regional bazar

47 Bazarın ayrı-ayrı elementlərinin daxili quruluşu, yerləşməsi; bazarın ümumi həcmində onların xüsusi çəkisi- bu:

- sadalananlardan heç biri deyildir
- bazarlar sistemidir
- bazar mexanizmidir
- bazarın infrastrukturudur
- bazarın strukturudur

48 Bazarın normal fəaliyyətini təmin edən sistemlər, xidmətlər, müəssisələr, təşkilatların məcmusu – bu:

- bazarlar sistemidir

- bazarın infrastrukturudur
- bazar strukturudur
- sadalananlardan heç biri deyildir
- bazar mexanizmidir

49 Müasir bazarın infrastrukturunun əsas elementlərinə aid olmayanı seçin:

- istehsal müəssisələri
- xammal birjalari
- audit şirkətləri
- konsaltinq firmaları
- kommersion bankları

50 Azad iqtisadi zonalar nə vaxt və harada yaranıb?

- Böyük Britaniyada, 1776-cı ildə
- İsləndiyada, 1969-cu ildə
- İrlandiya, 1959-cu ildə
- Fransada, 1897- ci ildə
- ABŞ-da, 1929-cu ildə

51 Aşağıda göstərilənlərdən hansı qeyri-iqtisadi nemət hesab olunur?

- paltar
- küləyin enerjisi
- sualtı qayıq
- su kəməri
- bilik

52 Təbii resursları əks etdirən istehsal amilləri – bu:

- məhsuldar kapital
- pul kapitalı
- torpaq
- sahibkarlıq qabiliyyəti
- əmək

53 İqtisadi resursların belə növü yoxdur:

- əmək
- qeyri-maddi
- maddi
- təbii
- maliyyə

54 əmək kapital, torpaq və sahibkarlıq qabiliyyəti kateqoriyalarını birləşdirən əlamət nədir?

- hamısı maddi – istehsal resurslarıdır
- bunlar istehsal amilləridir
- bunlar hamısı maddi nemətlərdir
- bunlar makroiqtisadi göstəricilərdir
- bunlar iqtisadiyyatın fundamental prinsipləridir

55 Qeyri-maddi nemətlərə aiddir:

- avtomobil

- dərman
- dərslük
- meyvələr
- kompyuter proqramı

56 Nemət adlanır:

- maddi istehsalın məhsulu
- insanın bu və ya digər tələbatını ödəyən əşya, hadisə və əmək məhsulu
- nəticəsi insanın hansısa bir tələbatını ödəyən məqsədyönlü fəaliyyəti
- insanın faydalı fəaliyyəti
- iqtisadi tələbatların təzahür forması

57 Qeyri-maddi xidmətlərə aiddir.

- turist səfəri
- ictimai nəqliyyatda gediş
- atelyədə pncəyin tikilməsi
- təhsil alma
- dəlləkxanada saç qırılması

58 İstehsalın imkanlarına və məhsuldarlığına həlledici təsir göstərən mühüm element nədir?

- texnologiya
- əmək predmeti
- əmək vasitəsi
- maddi nemət
- istehsal amili

59 İstehsal funksiyası nəyi göstərir?

- firmanın iqtisadi ehtiyatlara və istehsalın başqa şərtlərinə tələbatını
- istifadə olunan istehsal amillərinin kəmiyyəti arasında qarşılıqlı asılılığı
- mümkün olan maksimum istehsal həcmi və istifadə olunan istehsal amillərinin asılılığını
- müxtəlif istehsal sahələrində məhsul istehsalının həcmi
- firmanın maksimum istehsal həcmi

60 İqtisadi sistemin istehsal imkanları nə ilə məhdudlaşır.

- iqtisadi ziddiyyətlərlə
- insanların tələbatlarının sonsuzluğu ilə
- istifadə olunan ehtiyatların məhdudluğu ilə
- istehsal münasibətlərinin mürəkkəbliyi ilə
- dövlətin iqtisadi proseslərə müdaxiləsi ilə

61 Dövlətin təyin etdiyi qiymətlərin yuxarı tavanı belə olur:

- tələb qiyməti səviyyəsində
- tarazlı qiymətdən yüksək
- tarazlı qiymətdən aşağı
- tarazlı qiymət səviyyəsində
- təklif qiyməti səviyyəsində

62 Hörümçək toru teoreması nəzərdə tutur ki:

- əmtəə qiyməti yalnız onun istehsalına çəkilən xərclərdən asılıdır

- bazarda yalnız uzunmüddətli tarazlıq mümkündür
- qısamüddətli dövrdə əmtəələrin qiymətləri dəyişmir
- əmtəə qiyməti yalnız istehlakçı üstünlüklərindən asılıdır
- təcrübə topladıqca sahibkarlar qiymət dəyişikliklərinə daha yaxşı uyğunlaşırlar

63 Dövlət nə üçün qiymətin aşağı həddini təyin edə bilər?

- bazar tarazlığını təmin etmək üçün
- istehlakçılara yardım etmək üçün
- istehsalçılara yardım etmək üçün
- tədiyyə qabiliyyətli tələbi yüksəltmək üçün
- rəqabəti saxlamaq üçün

64 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsinin hansı metodu daha çox bazar mexanizminə uyğundur?

- qiymətlərin mərkəzləşdirilmiş şəkildə təyin edilməsi
- qiymətlərin aşağı həddinin təyin olunması
- qiymətlər tavanının təyin edilməsi
- bazar iqtisadiyyatında qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi yolverilməzdir.
- vergi və subsidiyaların köməylə

65 K.Marksın nəzəriyyəsinə uyğun olaraq istehsal qiyməti bu prosesin nəticəsində formalaşır:

- yalnız təklif dəyişikliklərinin
- istehsal şərtlərinin dəyişməsinin
- tələb və təklifin tərəddüdlərinin
- sahələrarası rəqabətin
- yalnız tələbin dəyişikliklərinin

66 əmtəə qiymətinin azalması səbəbi ola bilər:

- qarşılıqlı tamamlanan əmtəəyə qiymətin enməsi
- istehlakçıların gəlirlərinin artması
- istehsala vergilərin artması
- əmtəə - əvəz edicisinin əmələ olmaması
- resurslara qiymətlərin aşağı düşməsi

67 A.Marşall öz konsepsiyasında qiymət anlayışına hansı yanaşmaları birləşdirmişdir?

- istehsal amilləri nəzəriyyəsi və tələb təklif nəzəriyyəsi
- xərclər nəzəriyyəsi, son faydalılıq nəzəriyyəsi və tələb və təklif nəzəriyyəsi
- son faydalılıq nəzəriyyəsi və tələb və təklif nəzəriyyəsi
- təkrar istehsal nəzəriyyəsi, xərclər nəzəriyyəsi və son faydalılıq nəzəriyyəsi
- xərclər nəzəriyyəsi, son faydalılıq nəzəriyyəsi və istehlak davranışı nəzəriyyəsi

68 əgər çayın qiyməti əhəmiyyətli şəkildə artırsa limonların qiyməti necə dəyişər?

- əvvəlcə artar, sonra düşər
- dəyişməz qalar
- aşağı düşər
- artar
- əvvəlcə azalar, sonra artar

69 əmtəənin qiyməti tələb və təklif ayrılmasının kəsişmə nöqtəsindən aşağıda olarsa nə müşayiət olunur?

- bazarda əmtəə bolluğu yaranar
- bu əmtəəyə tələb qeyri-elastikdir
- bu əmtəəyə tələb elastikdir
- bazarda qısamüddətli müvazinət mövcud olar
- bazarda əmtəə qıtlığı yaranar

70 A.Marşall öz qiymət nəzəriyyəsində qiymətin hansı növünə baxmamışdır?

- istehsal qiymət
- təklif qiyməti
- tələb qiyməti
- A.Marşall göstərilən bütün qiymət növlərinə baxmışdır
- normal qiymət

71 Almanın qiymətini qaldırmaqla, onda:

- armuda tələb qalxacaq, onların qiymətləri isə enəcək
- armuda tələb və onun qiyməti qalxacaq
- armuda tələb və onun qiyməti aşağı düşəcək
- armuda tələb dəyişilməyəcək, onların qiyməti isə düşəcək
- armuda tələb düşəcək, onların qiyməti isə artacaq

72 İqtisadi institutlar anlayışını elmi dövriyyəyə gətirən iqtisadi nəzəriyyə istiqamətini göstərin.

- marksizm
- neolibereal
- neokeynsçi
- sosial-institusional
- monetarist

73 İqtisadi sistem üçün sadalanan məqsədlərdən hansı əsasdır?

- İstehsalın texniki şərtlərini müəyyən etmək
- ayrı-ayrı subyektlərin fəaliyyətini uyğunlaşdırmaq
- İnflyasiya və işsizliyi ləğv etmək
- insanların tələbatlarının ödənməsini təmin etmək
- ədalətli ictimai quruluşu qurmaq

74 İqtisadi sistemlərin təhlilinə formasiya yanaşması neçə ictimai-iqtisadi formasiya ayırır:

- 3
- 5
- 4
- 7
- 6

75 İqtisadi sistem aşağıdakı məsələləri həll edir:

- nə, harada, kimin üçün
- nə vaxt, niyə, harada və kim
- nə, necə, kimin üçün
- gəlirlər necə bölünür
- işsizliyin və inflyasiyanın səbəbi nədən ibarətdir

76 İqtisadi sistem:

- təsərrüfat mexanizmi və iqtisadi subyektlərin qarşılıqlı əlaqələri sistemidir;
- mülkiyyət formaları ilə istehsal amillərinin vəhdətidir;
- maddi və qeyri-maddi nemət və xidmət istehsalçıları və istehlakçıları arasındakı xüsusi şəkildə nizamlanmış əlaqələr sistemidir;
- dövlətin iqtisadiyyatının tənzimlənməsi sistemi
- texnoloji münasibətlərlə texnoloji üsulun qarşılıqlı təsir sistemidir;

77 Dövlət tənzimlənməsi və dövlət mülkiyyəti üstünlük edən iqtisadi sistem neçə adlanır ?

- ənənəvi iqtisadiyyat
- azad bazar iqtisadiyyatı
- qarışıq iqtisadiyyat
- keçid iqtisadiyyatı
- inzibati- amirlik iqtisadiyyatı

78 Dövlət və bazar tənzimlənməsi; habelə müxtəlif mülkiyyət formalarının uzlaşdığı iqtisadi sistem necə adlanır?

- qarışıq iqtisadiyyat
- keçid iqtisadiyyatı
- ənənəvi iqtisadiyyat
- sərbəst bazar iqtisadiyyatı
- inzibati-amirlik iqtisadiyyatı

79 Xüsusi mülkiyyət və bazar tənzimlənməsi üstünlüyünün səciyyəvi olduğu iqtisadi sistem necə adlanır:

- sərbəst bazar iqtisadiyyatı
- qarışıq iqtisadiyyat
- ənənəvi iqtisadiyyat
- keçid iqtisadiyyatı
- inzibati-amirlik iqtisadiyyatı

80 İqtisadi mənafeələr – bu:

- iqtisadi subyektlərin maraqları
- insanın həyat fəaliyyəti və inkişafı üçün ona zəruri olan iqtisadi nemətlər
- iqtisadi fəaliyyət yolu ilə ödəmə bilən tələbatlar
- insanların yüksək gəlirlər əldə etmək cəhdləri
- insanların özünü reallaşdırmağa tələbatı

81 Göstərilən amillərdən hansını iqtisadi resurslara aid etmək olar?

- sadalananların hamısı
- təbii ehtiyatlar (torpaq), faydalı qazıntılar, su ehtiyatları
- əmtəə və xidmətlərin istehsalı zamanı sərf olunmuş insanın fiziki və zehni qabiliyyəti
- sadalananların heç biri
- informasiya amili

82 əmək cisimləri –bu:

- alətlər, mexanizmlər, maşınlardır
- binalar, yollar, kanallardır
- fəhlələr və ifadəedicilər heyətidir
- hazır məhsul
- sonrakı emala gedən xammal

83 Cəmiyyətin məhsuldar qüvvələrinin tərkib hissələri aşağıdakılardır:

- əmək alətləri və əmək vasitələri;
- texnoloji münasibətlər və iş qüvvəsi;
- əmək vasitələri və iş qüvvəsi;
- əmək vasitələri və əmək məhsulu
- istehsal vasitələri və iş qüvvəsi.

84 Müxtəlif tələbatların ödənilməsinə yönəldilmiş nemət və xidmətlərin istehsalı prosesində insanların məqsədyönlü təşkil olunmuş fəaliyyəti – bu:

- ictimai təkrar istehsal
- iqtisadi mənafe
- təsərrüfat fəaliyyəti
- məhsuldar qüvvələr
- istehsal münasibətləri

85 Təsərrüfat fəaliyyətinin belə bir mərhələsi mövcud deyil:

- istehsal
- həddindən artıq ifrat istehsal
- bölgü
- istehlak
- mübadilə

86 Fasiləsiz təkrarlanan istehsal prosesi- nədir?

- təsərrüfat fəaliyyəti
- maddi istehsal
- ictimai təkrar istehsal
- doğru cavab yoxdur
- qeyri maddi istehsal

87 İstehsalın şəxsi amili nədir?

- əmək vasitələri
- doğru cavab yoxdur
- iş qüvvəsi
- istehsal vasitələri
- əmək cisimləri

88 İqtisad elmi təkrar istehsal prosesində neçə mərhələni ayırır:

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

89 İctimai təkrar istehsalın aşağıdakı formaları mövcuddur:

- sadə və geniş
- nemətlər istehsalı və xidmətlər istehsalı
- məhsuldar və qeyri-məhsuldar
- iqtisadi və qeyri- iqtisadi

- maddi və qeyri -maddi

90 İstehsal vasitələri ibarətdir:

- iş qüvvəsi və texnologiyadan
 əmək cisimləri və əmək məhsullarından
 əmək vasitələri və cisimlərindən
 əmək vasitələri və iş qüvvəsindən
 əmək məhsulları və əmək vasitələrindən

91 əmək vasitələri harada düzgün göstərilmişdir:

- istehsal binaları, avadanlıq, alətlər
 istehsal binaları, qurğular, iş qüvvəsi
 xammal, avadanlıq, nəqliyyat vasitələri
 iş qüvvəsi, texnologiya
 alətlər, yanacaq, xammal

92 Aşağıda göstərilən istehsal amillər siyahısından hansılar doğrudur?

- sahibkarlıq, texnologiya, əmək
 torpaq, əmək, kapital, iş qüvvəsi, idarəetmə
 torpaq, əmək, istehsal vasitəsi, texnologiya, idarəetmə
 resurslar, texnologiya, sahibkarlıq, kapital
 torpaq, əmək, kapital, sahibkarlıq qabiliyyəti

93 Nəticədə insanın müəyyən tələbatını ödəyən insanın məqsədəuyğun fəaliyyəti –nədir?

- iqtisadi ehtiyat
 xidmət
 iqtisadi mənafe
 maddi nemət
 qeyri-maddi nemət

94 Faydalılıq məfhumunu iqtisadi tədqiqatlarda ilk dəfə kim işlətmişdir:

- İ.Bentam
 K.Menger
 K.Marks
 U.Cevons
 A.Smit

95 Faydalılığın ölçülməsinə iki əsas yanaşma:

- marksist və klassik
 marksist və monetar
 istehsal və qeyri-istehsal
 keynsçi və neoliberal
 ordinalist və kordinalist

96 İstehlakçıların onların gəlirləri və şəxsi üstünlükverimlərindən asılı olaraq müxtəlif məhsul və xidmətlərə tələbin formalaşması prosesi adlanır:

- bazar tələbinin formalaşması
 bazar qiymətlərinin formalaşması
 istehlakçı davranışı

- tələbin elastikliyi
- təklifin elastikliyi

97 Ordinalist istehlakçı davranışının nəzəriyyəsi başqa cür adlanır:

- faydalılığın sıra nəzəriyyəsi
- faydalılığın kəmiyyət nəzəriyyəsi
- davranış nəzəriyyəsi
- menecer nəzəriyyəsi
- ənənəvi nəzəriyyə

98 Yutil – bu şərti vahid əks etdirir:

- ümumi və son məhsuldarlığın nisbəti
- tələbatın ödənilməsi dərəcəsini
- büdcə məhdudluğu həcmi
- gəlir effektinin həcmi
- əvəzləmə effektinin həcmi

99 Fərqsizlik əyriləri konsepsiyasını işləyib hazırlamışdı:

- B.Pareto
- C.Hiks
- İ. Bentam
- L. Valras
- K.Menger

100 Faydalılıq:

- nemətin xüsusiyyətinin istehlakçıya fayda verməsidir
- əmtələrin obyektiv xüsusiyyəti olub onların istehsalının səbəbidir
- nemətdə insanın sağlamlığı üçün faydalı elementlərin olmasıdır
- neməti sərfəli qiymətə ala bilmək imkanındır
- nemətin insanın bu və ya digər tələbatını ödəyə bilmək qabiliyyətidir

101 İstehlakçının əlavə əmtəə vahidinin istehlakından aldığı məmnunluq belə adlanır:

- əvəzləmə effekti
- gəlir effekti
- yutil
- ümumi faydalılıq
- son hədd faydalılığı

102 Ümumi faydalılıq budur:

- istehlakçının əlavə nemət vahidinin istehlakından aldığı faydalılıq
- istehlakçının almaq istədiyi faydalılığın maksimal səviyyəsi
- istehlakçının müəyyən miqdarda nemətin istehlakından aldığı faydalılıq
- müəyyən miqdarda pul xərclədikdə əldə oluna biləcək faydalılığın maksimum səviyyəsi
- istehlakçının əmtəə vahidlərinin müəyyən dəstinin istehlakından aldığı məmnunluq

103 Qossenin birinci qanununu başqa cür belə adlandırırlar:

- gəlir effekti
- əvəzləmə effekti
- Qiffen paradoksu

- azalan son hədd faydalılığı prinsipi
- istehlakçı davranışı qaydası

104 İstehlakçı seçimi budur:

- doğru cavab yoxdur
- alternativ gəlir mənbələri arasında seçim
- nemətlərin faydalılığının müqayisə edilməsi
- hökumətin apardığı iqtisadi siyasətə münasibət
- faydalılığı maksimallaşdırmaq məqsədilə gəlirin bölgüsü haqqında qərar

105 Qiffen paradoksu bunlara münasibətdə təzahür olunur:

- tamamlayıcı əmtəələr
- kənd təsərrüfatı məhsulları
- zinət əşyaları
- əvəzləyici əmtəələr
- aşağı keyfiyyətli məhsullar

106 Bütçə xətti göstərir:

- istehlakçıya eyni faydalılıq verən iki əmtəənin mümkün olan müxtəlif kombinasiyalarını
- tələbin həcmənin qiymətdən asılılığını
- tələbin ödənilmə dərəcəsini
- bazar qiymətlərinin dəyişməsini
- istehlakçının malik olduğu gəlirin müqabilində ala biləcək iki əmtəənin müxtəlif kombinasiyalarını

107 İstehlakçı davranışı qaydası başqa cür adlanır:

- Qiffen paradoksu
- Qossenin ikinci qanunu
- Qossenin birinci qanunu
- dəyər qanunu
- tələb qanunu

108 Fayda nədir?

- nemətin istehlakçıya fayda gətirmək xassəsi
- əmtəələrin istehsal olunmasının səbəbi kimi onların obyektiv xassəsi
- nemətin insanın bu və digər tələbatı ödəmək qabiliyyəti
- qeyri iqtisadi kateqoriyadır
- insanın sağlamlığı üçün faydalı olan elementlərinin mövcudluğu

109 İstehlakçı seçimi nədir?

- faydalılığı maksimumlaşdırmaq məqsədilə gəlirin bölgüsü haqqında qərar qəbul etmək
- nemətin faydalılığının hesablanması
- hökumətin həyata keçirdiyi iqtisadi siyasətə münasibət
- doğru cavab yoxdur
- alternativ gəlir mənbəyinin seçilməsi

110 Aşağıkeyfiyyətli adlanan nemət:

- istehlak xassələrinin aşağı səviyyəli olması ilə səciyyəli
- bazar qiymətlərindən aşağı qiymətə satılır
- istehlakçının sağlamlığına ziyan vurur

- səmərəsiz texnologiya əsasında istensal edilləndir
- istenləmənin gəlirinin artması ilə ona tələbin azalması isə səciyyəlidir

111 Səciyyəli təhlili metodunun müəllifi kimdir.

- K.Lankaster
- Y.Slutski
- C.Klark
- İ.Bentam
- C.Hiks

112 əgər dövlət bütün məmulatlarına yüksək vergilər tətbiq edərsə, onda bütün məmulatları bazarında hansı dəyişikliklər baş verər?

- tarazlı qiymət artar, tarazlı həcm dəyişməz qalar
- tarazlı qiymət artar, tarazlı həcm aşağı düşər
- dəyişməz tarazlı qiymət zamanı tarazlı həcm aşağı düşər
- həm tarazlı qiymət, həm tarazlı həcm yüksələr
- həm tarazlı qiymət, həm də tarazlı həcm azalar

113 Nəyin nəticəsində artıq istehsal effekti meydana çıxar bilər?

- qısamüddətli tarazlıq nəticəsində
- vergilərin artması nəticəsində
- sahələrarası rəqabət nəticəsində
- dövlət tərəfindən qiymətlərin aşağı həddinin təyin edilməsi nəticəsində
- dövlət tərəfindən qiymətlər tavanının təyin edilməsi nəticəsində

114 Vergilərin köməyi ilə qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi siyasəti hansı neqativ effektdə səbəb ola bilər?

- əmtəə istehlakının artması
- qiymətlərin artması
- əmtəə istehsalının azalması
- sadalananlardan heç birinə
- əmtəələrin keyfiyyətinin aşağı düşməsi

115 əgər mağazanın sahibi qara çörəyin qiymətini qaldırmaq qərarına gəlirsə, yerdə qalan mağazalarda qiymət əvvəlki kimi qalarsa, onda nəticədə:

- mağazanın qara çörək satışında gəliri artar
- mağazanın qara çörək satışından gəliri dəyişməz
- mağazanın qara çörək satışından gəliri aşağı düşər
- bazarda qara çörəyin təklifi artar
- digər mağazalarda qara çörəyə tələb azalar

116 əgər buğda yetişdirən fermerlərdən biri öz məhsulunu bazar qiymətindən aşağı qiymətlərə satmağa başlayarsa, onda bu:

- qarğıdalının bazar qiymətini qaldırar
- buğdanın bazar qiymətini aşağı salar
- buğdanın bazar qiymətini qaldırar
- bazar qiymətlərinə təsir etməz
- qarğıdalının bazar qiymətini aşağı salar

117 K.Marksın nəzəriyyəsinə uyğun olaraq əmtəənin bazar dəyəri nəyin əsasında formalaşır?

- müxtəlif istehsal şəraitlərində istehsal olunmuş əmtəələrin müxtəlif fərdi dəyərləri əsasında
- istehlakçıların zövq və üstünlükləri əsasında
- tələb və təklifin tərəddüdləri əsasında
- bazar mexanizminin fəaliyyəti və dövlət qiymət siyasəti nəticəsində
- sahələrarası rəqabət nəticəsində

118 Zəif inkişaf etmiş ölkələr üçün iqtisadi sistemlərdən səciyyəvi olanını göstərin.

- qarışıq
- bazar azadlığı
- inzibati- amirlik
- ənənəvi
- keçid

119 İstehsal vasitələrinin və istehmsal vasitələrini hərəkətə gətirən bilik və təcrübəyə malik olan insanların məjmuu adlanır.

- məhsuldar qüvvələr
- iqtisadi sistem
- istehsal münasibətləri
- əmək vasitələri
- istehsal üsulu

120 Vətəndaşların şəxsi əmlakı və yığımları hansı mülkiyyət formasına aiddir?

- dövlət
- xüsusi
- ictimai
- səhmdar
- bələdiyyə

121 Şəhərin bütün texniki xidmətlərinin vahid əldə cəmləşməsi, istismarını qaydaya salmaqla əhaliyə əlavə rahatlıqların verilməsinə hansı mülkiyyət forması imkan yaradır?

- xüsusi mülkiyyət;
- bələdiyyə mülkiyyəti;
- dövlət mülkiyyəti;
- səhmdar mülkiyyəti
- kollektiv mülkiyyət.

122 Hansı meyarə görə firmaların (müəssisələrin) xüsusi, dövlət və qarışıq formaları fərqləndirilir?

- təşkili formasına görə
- sahə mənsubiyyətinə görə
- mülkiyyət formasına görə
- kapitalın həcminə görə
- məhsulun xarakterinə görə

123 Xüsusi mülkiyyət – aşağıdakılardan hansının üzərində vətəndaşların hüququnun möhkəmləndirilməsi formasıdır?

- hər hansı əmlaka yiyələnmək və tətbiq etmək.
- hər hansı əmlakın istifadəsi və onunla əlaqədar sərəncam verilməsi

- hər hansı əmlakdan istifadə etmək və onunla əlaqədar sərəncam vermək;
- hər hansı əmkakın istifadəsi, sahibolması, yiyələnməsi
- hər hansı əmlakla əlaqədar sahibolma, istifadə və sərəncamvermə

124 İqtisadiyyatda xüsusi mülkiyyətin üstünlük təşkil etməsi aşağıdakının səciyyəvi xüsusiyyətlərini əks etdirir:

- azad bazar iqtisadiyyatının
- qarışıq iqtisadiyyatın
- inzibati-amirlik iqtisadiyyatının
- sadalananlardan heç birinin
- keçid iqtisadiyyatının

125 Mülkiyyət obyektlərinin xüsusi mülkiyyətdən dövlət mülkiyyətinə keçməsi prosesi adlanır:

- milliləşdirmə
- özəlləşdirmə
- inventarlaşdırma
- spesifikasişdirmə
- müsadirə

126 Mülkiyyət obyektlərinin ictimai mülkiyyətdən xüsusi mülkiyyətə keçməsi prosesi:

- milliləşdirmə
- özəlləşdirmə
- inventarlaşdırma
- spesifikasiya
- müsadirə

127 Müasir bazar iqtisadiyyatında mülkiyyətin daha geniş yayılmış növü budur:

- dövlət mülkiyyəti
- xüsusi mülkiyyət
- səhmdar mülkiyyəti
- kooperativ mülkiyyət
- bələdiyyə mülkiyyəti

128 Mülkiyyət iqtisadi anlayış kimi:

- insanların əşyalara münasibətidir.
- əşyaların mənimsənilməsi ilə əlaqədar insanların bir-birinə münasibətləridir.
- əşyanın özüdür
- mülkiyyət iqtisadi anlayış deyil
- əşyanın icarəyə verilməsi

129 Mülkiyyət hüququ:

- nemət üzərində müstəsna fiziki nəzarət hüququdur.
- nemətin kim və necə istifadə etməsi qərarını qəbul etmək hüququdur.
- nemətlərin istifadə olunmasından əldə olunan nəticələrə sahib olmaq hüququdur.
- sadalanan hüquqlardan heç biri
- bütün sadalanan hüquqları

130 Elmin tədqiqat predmetini tədavüldən istehsala keçirən elmi cərəyanını göstərin.

- keynsçilər

- fiziokratlar
- utopik-sosialitlər
- merkantelistlər
- marjinalistlər

131 Aşağıda iqtisadi nəzəriyyənin predmetinə müxtəlif iqtisadi məktəblərin baxışları verilmişdir. Hansı baxış klassik məktəbə aiddir?

- sərvətin mənbəyinin kənd təsərrüfatı əməyi olduğu istehsal sferasını öyrənmək;
- sərvətin yaradıldığı istehsal sferasının, həmçinin onun bölüşdürülməsi və istehlakının öyrənilməsi;
- xarici ticarətlə və ölkəyə pulun gəlməsi ilə əlaqədar olan fəaliyyət;
- şəxslərin və sosial institutların davranışı
- kapitalist istehsal üsulu və ona xas olan istehsal və mübadilə münasibətləri;

132 İqtisad elminin başlıca vəzifəsinin cəmiyyətin iqtisadi həyat fəaliyyətinin, insanların davranışının stimül və motivlərinin tədqiq olmasını hesab etmişdir:

- A.Smit
- K.Marks
- D.Rikardo
- F.Kene
- A.Marşall

133 İqtisadi nəzəriyyənin sahəsi kimi makroiqtisadiyyat öyrənir:

- dövlətin iqtisadiyyatda rolunu
- bütövlükdə milli iqtisadiyyatda baş verən prosesləri
- cəmiyyətin iqtisadi inkişafının qlobal meyillərini
- bazar mexanizminin ayrı- ayrı elementlərini
- sahibkarlıq və iqtisadiyyatda onun rolunu

134 Proletar siyasi iqtisadı nəyi iqtisadi nəzəriyyənin predmeti hesab edir?

- millətin sərvəti və onun mənbələri
- təsərrüfatçılıq subyektlərinin davranışı
- istehsal münasibətləri və onların inkişaf qanunları
- milli iqtisadiyyatın fəaliyyəti
- qeyri-məhdud resurslar və onların istifadə edilməsi üsulları.

135 İqtisadi nəzəriyyənin predmetini daha dolğun səciyyələndirən tərif:

- insanların maddi və mənəvi tələbatlarının inkişafı və formalaşması haqqında elm.
- milli sərvətlər, onun mənbələri və ondan istifadə haqqında elm.
- istehsal olunmuş nemətlərin istehsalı və bölgüsünün meyarları haqqında elm.
- iqtisadi subyektlərin təsərrüfat fəaliyyəti və onların əlaqələri barədə elm
- məhdud iqtisadi ehtiyatlar şəraitində insan cəmiyyətinin inkişafının ən ümumi qanunları haqqında elm

136 İlk dəfə tədavül sferasını deyil, istehsal prosesini öz təhlilinin predmeti etmiş iqtisadi məktəb:

- merkantilizm
- klassik siyasi iqtisad
- fiziokratlar
- proletar siyasi iqtisad
- marjinalizm

137 İqtisad elminin metodologiyası anlayışı özünə daxil edir;

- iqtisadi hadisələrin öyrənilməsi üsulları və priyomları
- iqtisadi nəzəriyyənin müxtəlif cərəyanları
- iqtisadiyyatın strukturu
- müxtəlif iqtisadi sistemlərinin öyrənilməsi
- iqtisadçı alimlərin dünyagörüşü

138 İqtisad elminin bir sahəsi kimi mikroiqtisadiyyat nəyi öyrənir?

- ayrı-ayrı istehlakçı, firma və resurs mülkiyyətçiləri qrupunun iqtisadi davranışını
- dünya birliyində iqtisadi münasibətləri
- ayrı-ayrı firmaların iqtisadi davranışını
- dövlət və təsərrüfat sahələri arasında yaranan iqtisadi əlaqələri
- milli iqtisadiyyat səviyyəsində baş verən prosesləri

139 İqtisadi təhlilin obyektini kimi iqtisadi subyektin davranışını qəbul edən yanaşmanı göstərin:

- subyektiv
- rasionalist
- empirik-neopozitiv
- doğru cavab yoxdur
- dialektik-materialist

140 Sivilizasiyanın təbii rasionel qanunlarını kəşf etməyi məqsəd kimi qəbul edən elmi yanaşmanı göstərin:

- subyektiv
- rasionalist
- empirik-neopozitiv
- doğru cavab yoxdur
- dialektik-materialist

141 Zehində hadisəni tərkib hissələrinə bölərək hər birinin ayrılıqda öyrənilməsinə əsaslanan elmi metod necə adlanır?

- elmi abstraksiya
- induksiya
- analiz
- riyazi modelləşdirmə
- deduksiya

142 İqtisadi nəzəriyyədə riyazi metodlardan geniş istifadə etməyə kim başlamışdır:

- K.Marks, F.Engels
- U.Cevons, K.Menger
- Ş.Furye, J.Sismondi
- L.Valras, V.Pareto
- A.Smit, D.Rikardo

143 İqtisadi nəzəriyyənin neoklassik istiqamətinə hansı müasir elmi cərəyanlar aiddir:

- sosial-institusionalizm, marjinalizm:
- merkantilizm, monetarizm
- monetarizm, neoliberalizm

- keynsçilik, marjinalizm
- marksizm, merkantilizm

144 Klassik siyasi iqtisadın və marjinalizmin təlimlərinin öz nəzəriyyəsində birləşdirən alim kimdir?

- A. Marşall
- K.Marks
- D.Rikardo
- D. Robinson
- B.Pareto

145 Siyasi iqtisad elminin adı kim tərəfindən ilk dəfə irəli sürülmüşdür:

- A. Monkreyen
- U.Petti
- F.Kene
- P.Buaqilber
- D.Rikardo

146 F.Kene görkəmli nümayəndəsi olmuşdur:

- neoliberalizmin
- keynsçiliyin
- marjinalizmin
- fiziokratların
- merkantilizmin

147 Ticarət burjuaziyasının mənafeyini ifadə edən nəzəriyyəyə aiddir:

- merkantilizm
- fiziokratlar nəzəriyyəsi
- marjinalizm
- klassik siyasi iqtisad
- proletar siyasi iqtisad

148 Ekonomiks termini ilk dəfə harada meydana gəlmişdir.

- qədim Babilstanda
- qədim Çində
- qədim Yunanıstanda
- qədim Romada
- qədim misirdə

149 Tarixən birinci olan iqtisadi nəzəriyyə məktəbi hansıdır?

- klassik siyasi iqtisad
- merkantilizm
- keynsçilik
- fiziokratlar
- neoliberalizm

150 İqtisadi nəzəriyyənin keynsçi istiqaməti meydana gəlmişdir.

- bizim dövrdə
- XIX əsrin ortalarında
- XX əsrin 70-ci illərində

- XX əsrin 30-cu illərində
- XYII əsrdə

151 Siyasi iqtisad termini meydana gəlib:

- 1902-ci ildə
- 1615-ci ildə
- 1776-cı ildə
- 1890-cı ildə
- 1932-ci ildə

152 Monetarizm cərəyanı iqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqamətinə aiddir?

- marksizm
- institusional-sosioloji
- merkantilizm
- neoklassik
- keynsçilik

153 İqtisadi nəzəriyyədə monetarizm cərəyanının banisi kimdir?

- K.Marks
- A.Marşall
- M.Fredman
- L.Erxard
- V.Pareto

154 Adları sadalanan alimlərdən kim marjinalizmin nümayəndəsidir:

- K.Marks, F.Engels
- L.Erxard, M.Fridman
- U.Cevons, K.Menger
- A.Smit, D.Rikardo
- Ş.Furye, J.Sismondi

155 əvəzləmə effekti ondan ibarətdir ki;

- əgər əmtənin qiyməti azalrsa istehlakçının real gəliri artır
- təkrar istehlak aktlarda əmtənin faydalılığı azalır
- son hədd faydalığı ümumi faydalığı üstələyir
- qiymətlərin azalması əmtəyə nisbi cəlbədiciyi artırır və ona tələbin artmasına səbəb olur
- istehlakçı üçün bütün nemətlər bərabər qiymətlidir

156 Qiffen paradoksu ibarətdir:

- əmtənin qiyməti azalarsa ona tələb artmaqda
- son faydalılığın artmasında
- ümumi faydalılığın azalmasında
- əmtənin qiyməti azaldıqda ona tələbin azalmasında
- əmtələrin bütün qiymətlərində tələbin dəyişməzliyində

157 Bütçə xəttinin yerdəyişməsi yaranır:

- əmtələrdən birinin qiyməti azaldıqda
- son faydalılıq dəyişildikdə
- ümumi faydalılıq dəyişildikdə

- əmtəələrdən birinin qiyməti artanda
- gəlirin həcmi dəyişildikdə

158 əmtəələrdən birinin qiyməti dəyişildikdə:

- büdcə xətti sola dəyişilir
- büdcə xətti sağa dəyişilir
- büdcə xəttinin mailliyinin dəyişilməsinə səbəb olur
- fərqsizlik əyrisi dəyişilir
- büdcə xəttinə təsir etmir

159 Son hədd faydalılığının azalması qanunu ifadə edir ki;

- istehlakçının gəlirləri artdıqca alınan əmtəələrin faydalılığı azalır
- bütün əmtəələr üçün son hədd faydalılıqlarının qiymətlərə nisbəti eynidir
- zinət əşyalarının son hədd faydalılığı zəruri yaşayış vasitələrininkindən azdır
- istehlakçının gəlirinin artımı nəticəsində əldə olunmuş əmtəələrin faydalılığı artır
- satın alınan əmtəələrin miqdarı artdıqca hər sonrakının faydalılığı azalır

160 İstehlak tarazlığı nöqtəsi – bu:

- fərqsizlər əyrisinin ən yuxarısındakı yerləşən istənilən nöqtə
- büdcə xətti ilə fərqsizlik əyrisinin kəsişmə nöqtəsi
- büdcə xətti ilə fərqsizlik əyrisinin toxunma nöqtəsi
- düzgün cavab yoxdur
- büdcə xəttində yerləşən istənilən nöqtə

161 Məhsulun xarakteristiklərinin tədqiqi metodu hansı suala cavab verə bilər?

- əmtəələrin qiymətlərinin dəyişilməsi ilə əlaqədar istehlakçının tarazlıq vəziyyəti necə dəyişilir
- bazarda yeni məhsulların meydana gəlməsilə əlaqədar istehlakçıların tələbi necə dəyişilir
- əmtəənin son faydalılığını necə qiymətləndirməli
- ümumi faydalıq necə qiymətləndirilir
- gəlirin dəyişilməsi ilə əlaqədar istehlakçının tarazlıq vəziyyəti necə dəyişilir

162 Aşağı keyfiyyətli nemət:

- istehlakçının gələri artdıqda tələbin azalması ilə səciyyələnir
- istehlakçının sağlamlığına zərər yetirir
- istehlak keyfiyyətlərinin aşağı səviyyəsi ilə səciyyələnir
- qiyməti artdıqca ona tələbin artması ilə səciyyələnir
- bazar qiymətindən aşağı qiymətə satılır

163 Normal əmtəə nəyə deyilir?

- Tələbi istehlakçının gəlirinin artmasından əks-asilə olaraq dəyişən əmtəəyə
- Tələbi sabit yüksək olan əmtəəyə
- Tələbi sabit aşağı olan əmtəəyə
- Tələbi qiymətinin dəyişməsindən birbaşa asılı olaraq dəyişən əmtəəyə
- Tələbi istehlakçının gəlirinin artmasından birbaşa asılı olaraq dəyişən əmtəəyə

164 Son hədd faydalılığı prinsipinin işləməsi şəraitində nemətin istehlakının artması:

- son hədd faydalılığını azaldır, amma ümumi faydalılığı artırır
- ümumi faydalılığın kəmiyyətinin mənfi olmasına səbəb olur
- ümumi faydalılığını azaldır

- doğru cavab yoxdur
- son hədd faydalılığını və ümumi faydalılığı azaldır

165 Xarakteristikaların təhlili metodunun müəllifi kimdir?

- D.Xiks
- D.Klark
- K.Lankaster
- İ.Bentam
- Y.Slutski

166 İstehlakçı davranışı qaydası ondan ibarətdir ki;

- hansı əmtənin alınmasına, sərf olunmasına baxmayaraq xərclənmiş sonuncu pul vahidi eyni faydalılıq gətirməlidir
- əmtənin qiyməti azalrsa istehlakçının bu əmtədən istifadəsinin real gəliri artır
- təlabatın ödənilməsi səviyyəsinə müvafiq olaraq nemətin faydalılığı azalır
- təlabatın ödənilməsi səviyyəsinə müvafiq olaraq nemətin faydalılığı artır
- istehlakçı üçün bütün nemətlər eyni qiymətlidir

167 əgər son faydalılıq mənfi olarsa ümumi faydalılıq:

- azalır
- dəyişməz qalır
- artır
- mənfi olur
- nisbətən zəif artır

168 Fərqsizlik əyrisi:

- əmtəələrin qiymətlərinin bərabərliyin əyrisi
- bərabər miqdarda iki nemətin əyrisi
- istehlakçı gəlirlərin bərabər səviyyəsinin əyrisi
- əmtəələr dəstəsinin faydalılığının bərabər səviyyəsinin əyrisi
- aşağı keyfiyyətli əmtəələrə tələbin əyrisi

169 koordinalist faydalılıq nəzəriyyəsinin ordinalist nəzəriyyədən fərqi:

- modellərdən istifadə edilməməsidir
- faydalılığın kəmiyyətinin müəyyənləşdirilməsini mümkün hesab etməsindədir
- fərdi istəklərin nəzərə alınmamasındadır
- bütün göstərilənlər doğrudur
- faydalılığın maksimumlaşdırılması şərtlərini öyrənmir

170 Üstünlükvermənin tranzitivlik aksiomu fəaliyyət göstərsə, istehlakçının fərqsizlik əyriləri:

- şaquli ola bilməz
- müsbət meyilli ola bilər
- üfüqi ola bilməz
- kəsişə bilməzlər
- mənfi meyilli ola bilməz

171 Enqel əyriləri.

- “gəlir-istehlak” xətləri əsasında qurulur.
- təklifdə dəyişiklikləri əks edilir.

- “ qiymət-istehlak” xətləri əsasında qurulur.
- fərqsizlik əyriləri ilə üst-üstə düşür
- faydalılığın səviyyəsində dəyişiklikləri əks etdirir.

172 əmtəyə fərdi tələbin qrafiki nəyin əsasında yenidən qurula bilər?

- Enqel əyrilsi
- gəlir effektinin qrafik təsviri
- “gəlir-istehlak” xətti
- “qiymət-istehlak” xətti
- əvəzləmə effektinin qrafik təsviri

173 Son hədd faydalılığının azalması prinsipi şəraitində nemətlərin istehsalının artması;

- ümumi faydalılığın azaldır
- son hədd faydalılığını azaldar və nəticədə ümumi faydalılığın azaldar
- ümumi faydalılığın kəmiyyətinin mənfi qiymət almasına səbəb ola bilər
- doğru cavab yoxdur
- son hədd faydalılığın azaldar, ümumi faydalılığın isə artır

174 İki əmtəyə qarşılıqlı əvəz olunandırsa, birincinin qiymətinin qalxması ilə nə müşayiət olunur?

- ikinci əmtəyə tələb azalır.
- ikinci əmtəyə təklif artır
- ikinci əmtəyə tələb artır.
- heç bir dəyişiklik baş vermir
- ikinci əmtəyə təklif azalır.

175 əgər iki əmtəyə bir-birini qarşılıqlı tamamlayırsa birinci əmtəənin qiymətinin artması bu nəticəyə səbəb olur:

- ikinci əmtəyə tələbin həcmi aşağı düşməsi
- ikinci əmtəyə qiymətin azalması
- ikinci əmtəyə tələbin həcmi artması
- heç bir dəyişiklik doğurmur
- ikinci əmtəyə qiymətin yüksəlməsi

176 Hər bir mövcud anda bazarda yaranan şərtlərin məcmusu-bu:

- bazar mexanizmidir
- dəyər qanunu
- bazarın konyunkturudur
- bazar tarazlığı
- son faydalılıq qanunu

177 Təklifi formalaşdıran amillərə aid deyildir:

- istehsalın əmtəə məhsulu
- idxalın həcmi
- əmtəə ehtiyatları
- bütün sadalananlar aiddir
- əhalinin yığımları

178 əmtəə bazarında yeni istehsalçıların meydana çıxması səbəb olur:

- qiymətin artması və təklifin həcmi çoxalmasına

- qiymətin artması və təklifin həcmnin azalmasına
- qiymətin və təklifin həcmnin azalmasına
- əmtəə bazarında heç nə dəyişmir
- qiymətin azalması və təklifin artmasına

179 Sadalananlardan nə əmtəə təklifinin həcmnin dəyişməsinə səbəb olmur?

- əmtəənin istehsal edildiyi xammalın qiymətlərinin artması
- alıcıların gəlirlərinin dəyişməsi
- istehsala vergilərin dəyişməsi
- əmtəə qiymətinin dəyişməsi
- əmtəə istehsalçılarının sayının azalması

180 Sadalananlardan nə əmtəə təklifinin həcmnin dəyişməsinə səbəb olur:

- bu əmtəənin istehsalı zamanı istifadə edilən resurslara qiymətlərin azalması
- bu əmtəənin istehsalının daha səmərəli texnologiyasının tətbiqi
- istehsala vergilərin artması
- bütün sadalananlar təklifin həcmnin dəyişməsinə səbəb ola bilər
- sadalananlardan heç nə təklifin həcmnin dəyişməsinə səbəb olmur

181 İlk dəfə kim tələbin azalması qanununu formulə etmişdir?

- A.Smit
- A.Kurno
- H.Hossen
- A.Marşall
- İ.Bentam

182 əgər istehlakçıların gəlirləri yüksəlmişdirsə, hansısa əmtəənin istehsalı zamanı istifadə olunan resursların qiymətləri ilə azalmışdırsa, onda bu əmtəəyə tələb və təklif ayrılərilə nə baş verər?

- hər iki əyri sola hərəkət edər
- tələb əyrisi sağa, təklif əyrisi isə sola hərəkət edir
- tələb əyrisi sola, təklif əyrisi isə sağa hərəkət edər
- əyriələrin vəziyyəti dəyişməz
- hər iki əyri sağa hərəkət edər

183 əgər əmtəəyə təklif və tələb artarsa, onda:

- tarazlı qiymət azalar
- əmtəənin tarazlı həcmi artar
- tarazlı qiymət artar
- heç nə dəyişməz
- əmtəənin tarazlı həcmi azalar

184 əgər əmtəənin qiyməti tələb və təklif əyriələrinin kəsişmə nöqtəsindən yüksəkdirsə, on da

- tələbin həcmi artar
- əmtəə defisiti meydana çıxar
- əmtəə artıqlığı əmələ gələr
- heç nə baş verməz
- təklifin həcmi azalar

185 əmtəəyə tələbin həcmnin azalmasına nəyi səbəb ola bilər?

- istehlakçıların gəlirlərinin artması
- bu əmtəyə qiymətlərin qalxmasının gözlənilməsi
- bu əmtənin təklifinin azalması
- bu əmtənin istehlakçılarda böyük ehtiyatlarının olması
- əmtə- əvəzedicilərinə qiymətlərin azalması

186 əmtənin tələbinə təsir göstərməyən amilləri göstərin.

- əvəzləyici əmtələrin qiyməti
- ehtiyatların qiyməti
- əmtənin qiyməti
- verilmiş əmtənin əmtə istehlakçılarının sayı
- istehlakçıların gəlirlərinin kəmiyyəti

187 Tələb əyrisinin sola yerdəyişməsinə nə səbəb ola bilər?

- istehlakçıların gəlirlərinin artması
- əmtələrin qiymətlərinin artımı aşağı salınması
- əmtələrin qiymətlərinin artımı
- istehlakçıların gəlirlərinin azalması
- texnologiyaların düşməsi

188 Tələb əyrisi aşağıdakını əks etdirən xətti təcəssüm etdirir:

- alıcıların bu əmtəni əldə etmək arzusu
- alıcıların gəlirlərinin dəyişməsindən asılı olaraq tələbin dəyişməsi
- tələb və təklifin qarşılıqlı əlaqəsi
- tələbin kəmiyyətinin müxtəlif amillərdən asılılığı
- əmtənin qiymətinin dəyişməsindən asılı olan tələbin həcmnin dəyişməsi

189 Təklif qanunu əks etdirir:

- hər bir əmtənin elastiklik dərəcəsinə
- elastik və qeyri-elastik əmtələr arasındakı əlaqəni
- satılan məhsulun miqdarı ilə qiyməti arasındakı əks əlaqəni
- tələb və təklif arasındakı əlaqəni
- satılan məhsulun miqdarı ilə qiyməti arasındakı birbaşa əlaqəni

190 Tələb qanununa müvafiq olaraq, əmtənin qiyməti artarsa:

- tələbin kəmiyyəti azalır
- tələb azalır
- tələb də artır
- istehsalçıların arasında rəqabət güclənir
- tələbin kəmiyyəti artır

191 Texnologiyanın təkmilləşdirilməsi hansı yerdəyişməyə səbəb olur?

- heç bir dəyişiklərə səbəb olmur
- təklif əyrisinin yuxarı və sola
- təklif əyrisinin aşağı və sağa
- tələb əyrisinin aşağı və sağa
- tələb əyrisinin yuxarı və sağa

192 Aşağıdakı terminlərdən hansı insanların məhsulu almaq imkanları və istəklərini əks etdirir:

- zərurət
- tələb
- tələbat
- istək
- faydalılıq

193 Başqa şərtlər dəyişməməklə qiymətlər yüksəlsə təklif qanununa görə:

- qiymətlərin dəyişilməsi təklif qanununda nəzərə alınmır
- təklifin həcmi artır.
- tələbdə azalma baş verir.
- tələbdə artım baş verir.
- təklifin həcmi azalar.

194 Bazar mexanizmi elementinə aid deyil:

- istehlak
- tələb
- təklif
- rəqabət
- qiymət

195 Bazar tələbinə təsir etməyən amil:

- istehlakçıların gəlirləri
- alıcıların sayı
- qarşılıqlı əvəz olunan əmtəələrin qiyməti
- resursların qiyməti
- əhali strukturunun dəyişməsi

196 əmtəə və xidmətlər bazarında müvazinət yaratmaq üçün:

- bu əmtəə həmişə dəbdə olmalıdır
- texnologiyanın səviyyəsi tədricən dəyişməlidir.
- qiymət istehsal xərclərilə mənfəətin cəminə bərabər olmalıdır.
- tələb təklifə bərabər olmalıdır.
- tələbin həcmi təklifin həcminə bərabər olmalıdır.

197 Tələb əyrisinin yerdəyişməsinə təsir etməyən amil:

- əvəzedici malların qiyməti
- əhalinin yaş səviyyəsinin sayları
- istehlakçıların istək və arzuları
- gəlirlərin kəmiyyəti və bölgüsü
- əmtəələrin qiyməti

198 Bazar:

- tələb və təklifin arasında qarşılıqlı münasibətlər
- satıcılar və alıcılar arasında qarşılıqlı münasibətlər
- iqtisadi subyektlər arasında ictimai əlaqələr sistemi
- sadalanan hamısı
- alqı-satqı əməliyyatlarının məcmusu

199 Aşağıda sadalanan təsdiqlərdən hansı əmtəə istehsalının mahiyyətini təhrif edir?

- əmtəə istehsalı – bazar iqtisadiyyatının əsasıdır
- əmtəə istehsalı istehlakçıların tələbi olduğu məhsulların istehsalını nəzərdə tutur.
- əmtəə istehsalı mübadiləsiz mümkün deyil.
- əmtəə istehsalı istehsalçının özünün tələbatlarını ödəmək üçün məhsul istehsalını nəzərdə tutur.
- əmtəə istehsalı ancaq əmək bölgüsü olduğu üçün mövcuddur.

200 Aşağıdakı baxışlardan hansı natural təsərrüfatı düzgün səciyyələndirməyib:

- natural təsərrüfat şəraitində insanın yaşaması üçün lazım olanların hamısını özü istehsal edir
- natural təsərrüfat şəraitində istehsalçıların bir-birindən sıx asılılığı yaranır
- natural təsərrüfat şəraitində istehsal olunan məhsul mübadilə olunmur
- ictimai əmək bölgüsü natural təsərrüfat şəraitində zəif inkişaf edir
- istehsal qapalı xarakter daşıyır

201 əmtəə istehsalının zəruri şərtləri hesab edilir:

- ictimai əmək bölgüsü
- istehsalçıların müstəqilliyi, sahibkarların azadlığı
- istehsalçıların iqtisadi cəhətdən təcrid olunması
- sadalanan heç biri
- sadalanan hamısı

202 İctimai təsərrüfatın əsas formaları hansılardır?

- natural, əmtəə
- natural, planlı- inzibati təsərrüfat
- natural, kapitalist təsərrüfatı
- əmtəə (bazar), planlı-inzibati təsərrüfat
- əmtəə (bazar), planlı-inzibati təsərrüfatı, kapitalist təsərrüfatı

203 Təsərrüfat tiplərinin ilkin forması hansıdır?

- natural təsərrüfat
- kapitalist təsərrüfatı
- əmtəə təsərrüfatı
- sadalananlar heç biri
- planlı təsərrüfat

204 Sadə əmtəə istehsalı zamanı əmtəə nədir?

- istehsal məhsulları
- istehsal vastələri
- iş qüvəsi
- bütün sadalananlar
- torpaq

205 Bazarın belə tipi yoxdur:

- inkişaf etməmiş
- azad
- inkişaf etmiş
- deformasiya olunmuş
- tənzimlənən

206 İnkişaf etmiş əmtəə istehsalının sadə əmtəə istehsalından fərqi ondan ibarətdir ki;

- istehsal öz tələbatlarının ödənilməsi məqsədilə həyata keçirilir
- ixtisaslaşma olmur
- əmək məhsulları əmtədir
- nemət və xidmətlərin istehsalı satış məqsədilə həyata keçirilir
- yalnız əmək məhsulları deyil, həmçinin istehsal amilləri də əmtədir

207 Bazarın meydana gəlməsinin şərtlərinə aid deyildir:

- natural təsərrüfata üstünolma
- ixtisaslaşma
- əmək bölgüsü
- istehsalçıların mülkiyyətinin olması
- istehsalçıların iqtisadi əlahiddəliyi

208 Tədavül sferasında fəaliyyət göstərən kapital necə adlanır?

- sənaye kapitalı
- dövriyyə kapitalı
- əsas kapital
- borc kapitalı
- ticarət kapitalı

209 Mülkiyyət hüquqları nəzəriyyəsinə mülkiyyət münasibətləri şərtlənmişdir:

- iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsilə
- istehsalın inkişaf səviyyəsilə
- təsərrüfatçılığın üstün üsulu ilə
- bütün sadalananlarla
- resursların nadirliyi ilə

210 Mülkiyyət hüquqlarının spesifikləşdirilməsi nəyi bildirir?

- mülkiyyətin formalarının dəyişdirilməsini
- bu hüquqların dəqiq müəyyənləşdirilməsi
- bu hüquqların digər şəxsə verilməsi
- sadalananlardan heç biri
- bu hüquqların ləğv edilməsini

211 xüsusi mülkiyyətə aid deyildir?

- qeyri-leqal xüsusi müəssisələr
- şəxsi yığımlar
- ev təsərrüfatlarının əmlakı
- bütün sadalananlar aiddir
- leqal xüsusi müəssisələr

212 Səhmdar mülkiyyətinin kontinental modelində sabit səhmdarların əlində cəmlənmişdir:

- səhmlərin 5-10%-i
- səhmlərin 50%-ə yaxını
- səhmlərin 70-80%-i
- bu model üçün sabit səhmdarların olması səciyyəvi deyildir
- səhmlərin 20-30%-i

213 Kollektiv mülkiyyətin hansı forması xüsusi mülkiyyətin cəhətlərə malikdir?

- səhmdar cəmiyyətinin mülkiyyəti
- tam yoldaşlıq mülkiyyəti
- kooperativ mülkiyyət
- bu mülkiyyət formalarının heç biri ümumi cəhətə malik deyil
- məhdud məsuliyyətli yoldaşlıq mülkiyyəti

214 Özəlləşdirmənin zəruri şərti bu deyildir.

- özəlləşdiriləcək obyektlərə tələbin qabaqcadan qiymətləndirilməsi
- fond bazarının yaradılması
- özəlləşdirmənin hüquqi bazasının olması
- bütün sadalananlar özəlləşdirmənin zəruri şərtidir
- iqtisadiyyatda dövlət bölməsinin üstünlüyü

215 xüsusi mülkiyyətin əsas mövcudluq şərtlərinə aid deyildir:

- istehsal ixtisaslaşmasının inkişafı
- xüsusi mülkiyyətin zəmanətli mühafizəsi
- müəssisələrin yaradılması və istənilən sahibkarlıq fəaliyyətinə başlanmasının tam sərbəstliyi
- bütün sadalananlar aiddir
- xüsusi kapital qoyuluşlarının stimullaşdırılması

216 İstehsal imkanları əyrisinin iki məhsulun müxtəlif kombinasiyalarını göstərən hala uyğundur:

- tətbiq olunan ehtiyatların kəmiyyətinin artması
- maddi ehtiyatların tam istifadə olunması
- istifadə olunan resursların azalması
- dəyişməz texnologiya və mövcud ehtiyatların tam istifadə edilməsi
- əmək resurslarının tam istifadə olunması

217 Universitetdə tələbənin təhsil almasının alternativ qiymətliliyi əks olunur:

- təhsilini bitirəndən sonra alınan gəlirlər
- tələbənin saxlanmasına valideynlərin çəkdiyi xərclər
- orta statistik mütəxəssisin təhsilinə dövlətin xərcləri
- təhsili atıb işləyərkən əldə edəcək maksimum əməkhaqqı
- təqaüdün miqdarı

218 Hansı xərclər qeyri-aşkar (alternativ) adlanır?

- resursların məhdudluğu şəraitində seçimin zəruriliyi ilə əlaqədar xərclər
- hazır məhsulun reallaşdırılması ilə əlaqədar xərclər
- istehsalın genişləndirilməsi ilə əlaqədar xərclər
- rəqabət mübarizəsi və reklamla əlaqədar xərclər
- sadalanan xərclərdən heç biri

219 İstehsal imkanları əyrisində məhsullardan birinin istehsalının artmasına uyğun olaraq:

- o biri məhsulun istehsalı aşağı düşür
- o biri məhsulun istehsalı artır
- o biri məhsulun istehsalı dayandırılır
- o biri məhsulun istehsalının həcmi sabit qalır
- gəlirlər artır

220 İstənilən istehsal üsulunun əsasını nə təşkil edir?

- məhsuldar qüvvələr və istehsal münasibətləri
- məhsuldar qüvvələr və texnologiya
- iş qüvvəsi və istehsal münasibətləri
- əmək vasitələri və iş qüvvəsi
- əmək vasitələri və əmək cisimləri

221 Keçid iqtisadiyyatının əsas cəhətlərinə aid deyildir:

- dövlət tənzimlənməsinin güclənməsi
- qiymətlərin liberallaşdırılması
- rəqabət mühitinin yaradılması və saxlanması
- mülkiyyət formalarının dəyişməsi
- sahibkarlıq fəaliyyəti üçün şəraitin yaradılması

222 Hər bir iqtisadi sistem ehtiyatların məhdudluğu faktı ilə üzləşir, nə deməkdir:

- hər bir iqtisadiyyatda enmə dövrləri olur ki, bu zaman ehtiyatların məhdudluğu mövcud olur.
- bütün insan tələbatlarını ödəmək üçün istehsal ehtiyatları heç vaxt kifayət qədər olmur.
- elə ola bilər ki, bəzi məhsulları yalnız həddən artıq yüksək qiymətlə almaq olur.
- məhdudluqla kasıb dövlətlər qarşılaşır, varlı dövlətlərdə isə bu problem həll olunmuşdur.
- heç bir iqtisadi sistem resursların səmərəli istifadə olunmasını təmin edə bilməz

223 Nə ilə əlaqədar olan xərclər transaksion xərclərə aid edilmir?

- avadanlığın işlək vəziyyətdə saxlanması ilə
- bütün göstərilənlər transaksion xərclərə aiddir
- müqavilələrinin yerinə yetirilməsinə nəzarəti ilə
- tərəfmüqabillərlə müqavilə bağlanması ilə
- qiymətlər haqqında informasiya axtarışı ilə

224 Səhmdar mülkiyyətin ingilissaksan modelində daimi səhmdarların əllərində toplanmalıdır.

- Səhmdarın 70-80%
- Səhmdarın 100%-1
- Səhmdarın 20-30%-1
- Səhmdarın 5-10%-1
- Səhmdarın 50%-ə qədəri

225 Hansı halda həm tələbin həjminin, həm də təklifin həjminin azalması zamanı əmtəənin qiyməti artar?

- əgər təklifin həjmi tələbin həjminə nisbətən daha çox azalmışdırsa
- əgər bu əmtəə üçün əmtəə- əvəzediciləri varsa
- əgər alıcıların gəlirləri artmışdırsa
- əgər tələbin həjmi təklifin həjminə nisbətən daha çox azalmışdırsa
- belə ola bilməz

226 DVD disklərinə tələbin artmasını gözləmək olar, əgər:

- alıcıların gəlirləri azalarsa
- DVD pleyerlərin qiyməti yüksəlsə
- DVD pleyerlərin qiyməti aşağı düşsə
- CD pleyerlərin qiyməti aşağı enərsə
- CD disklərinə qiymət azalarsa

227 əgər benzinin qiymətin artması baş verərsə, onda:

- nəqliyyat xidmətlərinin təklif əyrisi sola doğru hərəkət edəcək
- nəqliyyat xidmətlərinin təklif əyrisi sağa doğru hərəkət edəcək
- avtomobilin qiyməti artacaq
- benzinə tələb artacaq
- nəqliyyat xidmətlərinə tələb azalacaq

228 Sadalananlardan hansı bazar tarazlığı vəziyyətinin səciyyəsinə aid deyildir?

- əmtəyə tələb və təklif üst- üstə düşür
- əmtə tarazlıq qiymətilə satılır
- tarazlıq istənilən rəqabət bazarında yarana bilər
- tarazlıq şəraitində qiymət üzrə əmtəyə tələb elastikliyi 1-ə bərabərdir
- tarazlıq resursların bölgüsü səmərəliliyini əks etdirir

229 əgər istehsalın artması böyük vaxt və resurs məsrəfləri tələb etmərsə, onda:

- təklif əyrisi daha az mailli şəkə malik olur
- təklif əyrisi daha dikdir
- əmtəyə tələb yüksək olacaq
- əmtənin qiyməti sabit olacaq
- təklif qanunu fəaliyyət göstərir

230 İqtisadi nəzəriyyədə hansı müddəə tələb və təklif qaydalarından biri deyildir?

- tələbin azalması tarazlı qiymətin aşağı düşməsinə və tarazlı əmtəə miqdarının artmasına gətirib çıxarır
- təklif ixtisarı tarazlı qiymətin artmasına və tarazlı əmtəə miqdarının azalmasına səbəb olur
- əmtənin təklifinin artması tarazlı qiymətin azalması və tarazlı əmtəə miqdarının artması ilə nəticələnir
- tələbin azalması tarazlı qiymətin və tarazlı əmtəə miqdarının aşağı enməsinə gətirib çıxarır
- tələbin artması həm tarazlı qiymətin, həm də tarazlı əmtəə miqdarının artmasına səbəb olur

231 əgər N şəhəri sakinlərinin əksəriyyəti ətin sağlamlığa ziyan olduğu qərarına gələrlərsə, başqa şərtlər dəyişməzsə, şəhərdə:

- heç bir dəyişiklik baş verməyəcək
- balığa və ət yeməkləri üçün ədviyyatlara tələb artar.
- balığa və ət yeməkləri üçün ədviyyatlara tələb azalar.
- balığa tələb artar və ət yeməkləri üçün ədviyyatlara tələb azalar.
- balığa tələb azalar və ət yeməkləri üçün ədviyyatlara tələb artar.

232 Dövlət tənzimlənməsinin belə forması mövcud olmur:

- xarici iqtisadi
- inzibati
- firmadaxili
- kredit-pul
- büdcə-vergi

233 Gəlirin əldə edilməsi məqsədilə təsərrüfat fəaliyyəti – bu:

- biznes
- sahibkarlıq
- kommersion
- menecment

marketinq

234 Firmaların alıcılıq tələbinin qabaqcadan öyrənilməsi və formalaşması üzərində qurulmuş fəaliyyətinin təşkili sistemi –bu:

- biznesdir
- sahibkarlıqdır
- kommersiyadır
- menecmentdir
- marketinqdir

235 Təsərrüfat fəaliyyətinin peşəkarlar qrupu tərəfindən idarə olunmasının prinsipləri, metodları və formalarının məcmusu-bu:

- kommersiya
- marketinq
- sahibkarlıq
- biznes
- menecment

236 Bazar iqtisadiyyatının subyekti kimi dövlət hansı rolu oynayır?

- iqtisadiyyatın tənzimlənməsini həyata keçirir
- istehsalçıdır
- istehlakçıdır
- bütün sadalananlar
- resursların mülkiyyətçisidir

237 Bazar iqtisadiyyatının dövlət tənzimlənməsi məqsədlərinə aid deyildir:

- əmtəələrə qiymətlərin təyin edilməsi
- rəqabət mühitinin təmin olunması
- işsizliyin azaldılması
- ekoloji problemlərin həlli
- iqtisadi artımın təmin olunması

238 Doğru olmayanını göstərin:

- xidmətlər əmtəə kimi çıxış edə bilər
- xidmət yalnız onun istehsalı zamanı istehlak oluna bilər
- xidmətlərin istehlak dəyərinin maddi forması mövcud deyil.
- xidmətin istehlak dəyəri-əməyin faydalı effektidir.
- xidmətləri yığmaq olar

239 Doğru olmayanını tapın:

- mübadilə dəyəri konkret əməklə, istehlak dəyəri isə abstrakt əməklə yaradılır
- istehlakçını daha çox istehlak dəyəri, istehsalçını isə mübadilə dəyəri maraqlandırır
- istehsal dəyəri kimi reallaşana qədər əmtəə mübadilə dəyəri kimi reallaşmalıdır
- əmtəə mübadilə üçün istehsal olunmuş əmək məhsuludur
- müxtəlif əmtəələr mübadilə dəyəri kimi müqaisə oluna bilər, istehlak dəyəri kimi isə müqaisə olunmazdır

240 Bazar iqtisadiyyatının əsası:

- tələb və təklifdir
- natural istehsaldır

- əmtəə istehsalıdır
- bütün sadalananlardır
- rəqabətdir

241 Müasir bazar təsərrüfatının modellərinə aiddir:

- bütün sadalananlar
- qarışıq iqtisadiyyat
- korporativ iqtisadiyyat
- sadalananlardan heç biri
- sosial bazar təsərrüfatı

242 əmtəə istehsalının inkişafının yüksək mərhələsi:

- deformasiya
- bazar iqtisadiyyatıdır
- inzibati-amirlik iqtisadiyyatıdır
- natural təsərrüfat
- inkişaf etmiş əmtəə istehsalıdır

243 Hansı anlayış bazarının müasir anlamına daha çox uyğundur:

- alıcılar və satıcıların məcmusu
- əmtəə mübadiləsinin forması
- ticarət yeri
- əmtəə və xidmətlər alqı-satqısının bütün sövdələşmələrinin məcmusu
- iqtisadiyyatın təşkilinin və fəaliyyətinin ictimai forması

244 Bazarın tənzimləyici funksiyasından ibarətdir:

- əmtəə mübadiləsi üçün dəyər ekvivalentlərinin yaradılmasından
- həcmi və strukturu üzrə istehsal və istehlakın uzlaşdırılmasından
- İstehsal sahəsilə istehlak sahəsinin birləşdirilməsindən
- bazar iştirakçılarında zəruri informasiyanı verməkdən
- istehsalçıları məsrəfləri azaltmağa, yeni məhsul yaratmağa həvəsləndirməkdən

245 Bazarın inteqrasiyaedici funksiyasından ibarətdir:

- əmtəə mübadiləsi üçün dəyər ekvivalentlərinin yaradılmasından
- həcmi və strukturu üzrə istehsal və istehlakın uzlaşdırılmasından
- istehsal sahəsilə istehlak sahəsinin birləşdirilməsindən
- bazar iştirakçılarında zəruri informasiyanı verməkdən
- istehsalçıları məsrəfləri azaltmağa, yeni məhsul yaratmağa həvəsləndirməkdən

246 Bazarın stimullaşdırıcı funksiyası ibarətdir:

- əmtəə mübadiləsi üçün dəyər ekvivalentlərinin yaradılmasından
- həcmi və strukturu üzrə istehsal və istehlakın uzlaşdırılmasından
- istehsal sahələrilə istehlak sahəsinin birləşdirilməsindən
- bazar iştirakçılarında zəruri informasiyanı verməkdən
- istehsalçıların məsrəfləri azaltmağa, yeni məhsul yaratmağa həvəsləndirməkdən

247 Sadə əmtəə təsərrüfatı üçün səciyyəvi olmayanı göstərin.

- əmək məhsullarının alqı-satqısı yolu ilə tələbatların ödənilməsi
- istehsal vasitələri üzərində xüsusi mülkiyyət

- ictimai əmək bölgüsü
- insanlar arasında iqtisadi əlaqələrin bazar vasitəsi ilə olması
- muzzdlu əməyin üstünlüyü

248 Müxtəlif məhsulların hazırlanmasının istehsalçıların əmək bölgüsünə yönəlməsinə əsaslanması necə adlanır.

- istehsalçıların təcrid olunması
- ilkin kapital yığılı
- istehsalçıların ixtisallaşması
- istehsalçıların müstəqilliyi
- iqtisadi mənafeələr

249 Təsərrüfat münasibətlərinin iki tipini fərqləndirirlər.

- istehsal və qeyri-istehsal
- natural-əşya və əmtəə
- sadə və geniş
- doğru cavab yoxdur
- maddi və qeri-maddi

250 Bazarın vasitəçi funksiyası ibarətdir.

- əmtəələrin mübadiləsi üçün ekvivalent dəyərlilərin müəyyənləşdirilməsi
- həcmi və quruluşuna görə istehsal və istehlakın uyğunlaşdırılması
- əməyin nəticələrini mübadilə etmək məqsədi ilə istehsalçılar və istehlakçıların görüşməsinə təmin etmək
- bazar iştirakçılarına zəruri informasiyaların çatdırılması
- xərclərin azaldılması, yeni məhsulların yaradılmasına istehsalçıların həvəsləndirilməsi

251 Tacir kapitalının əmələ gəlməsi əlaqədardır.

- ilkin kapital yatırımı
- dördüncü ictimai əmək bölgüsü
- üçüncü ictimai əmək bölgüsü
- ikinci ictimai əmək bölgüsü
- birinci ictimai əmək bölgüsü

252 Sadalanan sahələrdən hansında dövlət mülkiyyətinin daha böyük payının olması məqsədyönlüdür:

- ayaqqabı istehsalı
- avtomobil istehsalı
- turizm sahəsi
- mənzil tikintisi
- elektrik enerjisi istehsalı

253 Kollektiv mülkiyyətin bir növü deyildir:

- xüsusi firmaların mülkiyyəti
- kooperativlərin mülkiyyəti
- tam ortaqlıq mülkiyyəti
- qapalı səhmdar cəmiyyətinin mülkiyyəti
- açıq səhmdar cəmiyyətinin mülkiyyəti

254 Məhsulun istehsalı ilə deyil, onu müşayiət edən məsrəflərlə əlaqədar xərclər adlanır:

- buraxılmış imkanların xərcləri
- hesabi
- transaksion
- son hədd
- iqtisadi

255 Özəlləşdirmə metodlarına aid deyildir:

- səhmlərin səhmdarlaşdırılması və satışı
- xüsusi sahibkarların kooperativlərdə birləşməsi
- çek özəlləşdirməsi
- hərraclardan müəssisələrin satışı
- dövlət mülkiyyətinin əvəzsiz verilməsi

256 Azərbaycanda dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsinin I proqramı nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- 1993-cü il
- 2001-ci il
- 1995-ci il
- 2003-cü il
- 1998- ci il

257 İri müəssisələrin özəlləşdirilməsi üçün zəruri şərt nədir:

- iri müəssisələri özəlləşdirmək lazım deyil
- onların əvvəlcədən səhmdar cəmiyyətə çevrilməsi
- onların ixtisaslaşdığı fəaliyyət növünün müəyyənləşdirilməsi
- onların xüsusi mülkiyyətə keçirilməsi
- onların kiçik müəssisələrə bölünməsi

258 İqtisadi resurslar və insanın iqtisadi fəaliyyətinin nəticələri:

- sadalananlardan heç biri deyildir
- mülkiyyətin hüquqlarıdır
- mülkiyyətin funksiyalarıdır
- mülkiyyətin obyektləridir
- mülkiyyətin subyektləridir

259 K.Marksın fikrincə, ictimai istehsalın xarakteri müəyyən edilir:

- mülkiyyətdən asılı deyildir
- istehsal vasitələri üzərində mülkiyyətin münasibətlərilə
- mülkiyyət anlayışının hüquqi məzmunu ilə
- mülkiyyət anlayışının iqtisadi məzmunu ilə
- istehlak şeyləri üzərində mülkiyyət münasibətlərilə

260 Hansı sahədə dövlət mülkiyyətinin üstünlüyü məqsədyönlü deyildir:

- fundamental elm
- ekoloji təhlükəsizlik
- bank sahəsi
- təhsil
- tarixi abidələrin mühafizəsi

261 İcarədarın hüquqlarına aid deyil:

- sadalanan hamısı
- icarəyə götürülmüş əmlaka sahibolma;
- icarəyə götürülmüş əmlakdan istifadə etmə;
- icarəyə götürülmüş əmlakın özgələşdirilməsi;
- sadalananların heç biri

262 Hansı sahədə mülkiyyətin kooperativ forması daha geniş yayılmışdır?

- avtomobil istehsalı
- ictimai iaşə
- kömür hasilatı sənayesi
- kənd təsərrüfatı
- pərakəndə ticarət

263 Məhsuldar qüvvələr və texnoloji münasibətlər sistemi nədir?

- iqtisadi sistem
- ictimai istehsal üsulu
- texnoloji istehsal üsulu
- təsərrüfat fəaliyyəti
- təkrar istehsal prosesi

264 Maddi nemətlərin və xidmətlərin istehsalı, bölgüsü, mübadiləsi və istehsalkı ilə əlaqədar insanların münasibətləri nədir?

- texnoloji münasibətlər
- sosial münasibətlər
- istehsal münasibətlər
- istehsal imkanları
- məhsuldar qüvvələr

265 Elmi abstraksiya metodu ibarətdir:

- iqtisadi hadisələrin ayrı-ayrı tərkib hissələrinin öyrənilməsindən
- riyazi modellərin qurulmasından
- iqtisadi hadisələri ikinci dərəcəli cəhətlərdən ayırmaqdan
- iqtisadi eksperimentlərin aparılmasından
- iqtisadi hadisənin bütün mənzərəsini bərpa etməkdən

266 İqtisad elminin tarixi və məntiqi metodları üçün ümumi hal hansıdır?

- iqtisadiyyat və cəmiyyətin inkişafı sadədən mürəkkəbə doğru gedir
- yalnız sabit təkrar olunan hadisələri öyrənmək zəruridir
- iqtisadi həyatın bütün hadisələrini öyrənmək zəruridir
- bu metodlar arasında ümumi heç nə yoxdur
- tədqiqatın statistik üsullarını istifadə etmək zəruridir

267 İqtisadi hadisə və ya prosesin onun öyrənilməsi məqsədilə süni surətdə canlandırılması – bu:

- statistik tədqiqat metodudur
- iqtisadi modeldir
- iqtisadi eksperimentdir
- induksiya metodudur
- deduksiya metodudur

268 Ayrı-ayrı amillərin öyrənilməsindən ümumi müddəalar və nəticələrə keçid – bu:

- məntiqi metoddur
- iqtisadi eksperimentdir
- elmi abstraksiyadır
- induksiya metodudur
- deduksiya metodudur

269 Cəmiyyətin iqtisadi həyatının ən ümumi və mühüm cəhətlərini əks etdirən məntiqi anlayışlar – bu:

- iqtisadi kateqoriyalardır
- iqtisadi modellər
- spesifik iqtisadi qanunlardır
- xüsusi iqtisadi qanunlardır
- ümumi iqtisadi qanunlardır

270 Mikroiqtisadiyyat nöqteyi-nəzərindən iqtisadiyyatın başlıca problemindən ibarətdir:

- bütün sadalananlar düzdür
- resursların səmərəli bölgüsünü təmin etməkdən
- inflyasiya və işsizliyin aradan qaldırılmasından
- qabaqcıl texnologiyaların tətbiqini təmin etməkdən
- vətəndaşlara layiqli həyat səviyyəsi təmin etməkdən

271 Tələbin qiymət üzrə elastik əmsalının kəmiyyəti 2-ə bərabərdir. Bu o deməkdir ki:

- əgər əmtəənin qiyməti 1% yüksəlsə, onda ona tələbin həcmi 0,5% azalar
- əgər əmtəənin qiyməti 1% yüksəlsə, onda ona tələbin həcmi 0,5 % artar
- tələbin həcmi, hətta dəyişməz qiymət zamanı dəyişəcək
- əgər əmtəənin qiyməti 1 % enərsə, onda ona tələbin həcmi 2% azalar
- əgər əmtəənin qiyməti 1% azalarsa, onda ona tələbin həcmi 2% artar

272 Tələbin qiymət elastikliyi yüksək olacaq:

- o hallarda ki, bu zaman istehlakçılar əmtəəni özü üçün daha az fayda ilə istifadə edirlər
- zinət şeylərinə nisbətən ən zəruri əmtəələrə
- ən zəruri əmtəələrə nisbətən zinət şeylərinə
- əmtəənin alternativ istehsal xərcləri nə qədər azdırsa
- əmtəənin alternativ istehsal xərcləri nə qədər çoxdırsa

273 Aşağıdakı müddəalardan hansı əmtəəyə tələb elastikliyinə səciyyəsinə aid deyildir?

- əmtəəyə tələbin həcmnin faiz dəyişməsi əmtəənin qiymət dəyişməsinə nisbətən çoxdırsa
- əgər əmtəənin qiyməti azalırsa, satıcıda satışdan əldə olunan pul gəliri azalırsa
- əgər əmtəənin qiyməti artırsa, satışda əldə olunan pul gəliri satıcıda ixtisar olunursa
- qiymət elastikliyi əmsal 1-dən kiçikdir
- alıcılar əmtəə qiymətinin dəyişməsinə sürətlə reaksiya verirlər

274 əmtəə istehsalçısı onun qiymətini 5% endirdi, nəticədə satışın həcmi 3% qalxdı. Bu əmtəəyə tələb:

- mütləq qeyri-elastikdir
- elastikdir
- mütləq elastikdir

- vahid elastikli tələbdir
- qeyri-elastikdir

275 Təklifin elastikliyini nə dəyişdirə bilər:

- göstərilənlər təklifin elastikliyinə təsir göstərmir
- texniki tərəqqi
- dəb
- istehlakçıların gəlirlərinin dəyişməsi
- əmtəyə olan tələb

276 Qiymət 10% qalxdıqda əmtəyə 8% azalarsa bu əmtəə;

- elastiklidir
- vahid elastikliyə
- mütləq elastikdir
- mütləq qeyri-elastikdir
- qeyri-elastikdir

277 Bazarın hansı iki tipi əmtəə və resursların dövrünü modelinə daxil edilmişdir?

- iş qüvvəsi bazarı və pul bazarı
- pul bazarı və resurslar bazarı
- valyuta bazarı, əmtəə və xidmətlər bazarı
- informasiya bazarı və istehlak bazarı
- resurslar bazarı, əmtəə və xidmətlər bazarı

278 Bu bazar iqtisadiyyatının subyekti deyildir:

- dövlət
- firmalar
- ev təsərrüfatları
- bütün sadalananlar subyektdir
- bütün sadalananlar subyekti deyil

279 Müstəqil qərarlar qəbul edən, öz tələbatlarını maksimum ödəməyə cəhd edən iqtisadi subyekt hansısa istehsal amilinin mülkiyyətçidir, insan kapitalının təkrar istehsalını təmin edir-bu:

- ev təsərrüfatı
- dövlət
- firma
- sadalananlardan heç biri
- bank

280 əmtəə və xidmətləri istehsalı və reallaşdırılması yolu ilə istehsal amillərinin istifadəsi vasitəsilə öz mənafeələrini reallaşdıran təsərrüfat həlqəsi-bu:

- ev təsərrüfatı
- dövlət
- firma
- sadalananlardan heç biri
- bank

281 Dövlət müəssisələri, xüsusi müəssisələr, səhmdar cəmiyyəti, kooperativlər, yoldaşlıqlar - firmalarının bu növlərini biz aşağıdakı meyardan asılı olaraq ayıra bilərik:

- kəmiyyətindən
- buraxılan məhsulun çeşidindən
- kapital qoyuluşu sahəsindən
- rəqabətin növündən
- kapital üzərində mülkiyyətin formasından

282 Ev təsərrüfatları əmtəə və resursların dövrəni modelində hansı rolu oynayırlar?

- istehsal amillərini verənlər , əmtəə və xidmətlərin alıcılarıdır
- istehsal amillərinin istifadəsini təşkil edirlər
- əmtəə, xidmətləri verənlər və istehsal amillərinin alıcılarıdır
- iqtisadi proseslərin tənzimlənməsini həyata keçirirlər
- əmtəə və xidmətləri istehsal edirlər

283 Firmalar əmtəə və resursların dövrəni modelində hansı rolu oynayırlar?

- istehsal amillərini təchiz edənlər, əmtəə və xidmətlərin alıcılarıdır
- istehlak xərclərini həyata keçirirlər
- əmtəə, xidmətləri təchiz edənlər və istehsal amillərinin alıcılarıdır
- iqtisadi proseslərin tənzimlənməsini həyata keçirirlər
- əmtəə və xidmətləri istehlak edənlər

284 İş qüvvəsi və istehsal vasitələri arasında qarşılıqlı təsir əks olunur:

- istehsal münasibətləri ilə
- istehsalın təşkili ilə
- istehsal texnologiyası ilə
- sadalananlardan heç biri
- idarəetmə metodları ilə

285 İstehsal amillərinin qarşılıqlı əvəz olunması qismən aradan qaldırmağa imkan verir:

- istehsalın səmərəliliyini
- tələbatların qeyri- məhdudluğunu
- iqtisadi böhranları
- işsizliyi
- resursların məhdudluğunu

286 İstehsal səmərəlidir-əgər

- keyfiyyətli mallar buraxılıbsa
- bütün resurslardan tam istifadə edilərsə
- əmək resurslarından tam istifadə olunması təmin olunubsa
- yüksək mənfəət alınmışsa
- istehsal resurslarından tam istifadə olunubsa

287 İqtisadi resursların hansı növləri üçün mütləq məhdudluq səciyyəvidir:

- informasiya
- maddi
- təbii
- resursların bütün sadalanan növləri üçün nisbi məhdudluq səciyyəvidir
- maliyyə

288 İstehsal imkanların əyrisi üzərində resursların tam istifadəsini göstərin.

- 0 –dan başqa nöqtələr
- istehsal imkanlarının əyrisindən aşağı olan nöqtə
- istehsal imkanlarının əyrisindən yuxarı olan nöqtə
- düz cavab yoxdur
- İstehsal imkanlarının əyrisi üzərində olan nöqtə

289 Məhdudluq budur:

- təkrar istehsalın xarakteristikası
- inzibati-amirlik sisteminin səciyyəsi
- insan tələbatlarının tam ödənilməsinin qeyri-mümkünlüyünü əks etdirən konsepsiya
- iqtisadi resursların xarakteristikası
- ancaq sənayeləşmə sisteminin səciyyəsi

290 İnsani tələbatların aşağıdakı təsnifatları kimə məxsusdur: - fizioloji - təhlükəsizlik - sosial əlaqələr - özünəhörmət - özünəreallaşdırma

- D.Helbreyt
- A.Toffler
- A.Maslou
- K.Marks
- K.Byuxer

291 əgər gəlir üzrə əmtəyə tələb elastikliyi əmsalının kəmiyyəti-0,7- yə bərabədirsə, onda bu əmtəə:

- ən zəruri əmtəədir
- aşağı keyfiyyətli əmtəədir
- zinət əşyasıdır
- əmtəə - əvəzedicisidir
- tamamlayıcı əmtəədir

292 əmtəə təklifinin azalması nəyi artırır?

- bu əmtəənin gəlir üzrə tələb elastikliyi
- bu əmtəyə olan tələbi
- qarşılıqlı tamamlayan əmtəələrə olan tələbi
- əmtəə – əvəzedicilərinə olan tələbi
- bu əmtəənin qiymət üzrə təklif elastikliyi

293 Riyaziyyat üzrə dərslik və detektiv kitabı belə carpaz elastiklik əmsalına malikdir:

- 0-a yaxın olan
- sonsuzluğa cəhd edən
- 1-dən böyük
- mənfi işarəli
- 1-ə bərabər olan

294 Təklif elastikliyi birinci növbədə asılıdır:

- bu əmtəənin alqısına yönəldilmiş istehlakçı xərclərinin payından
- bu əmtəənin əvəzedicilərinin sayından
- əgər əmtəyə tamamlayıcı əmtəələr varsa
- bu əmtəənin ən zəruri əmtəə və ya zinət əşyası olmasından
- bu əmtəənin istehsalçıların qiymətin dəyişməsinə hansı sürətlə reaksiya verə bilməsindən

295 Gəlir üzrə tələbin elastiklik əmsalının göstərilmiş kəmiyyətlərindən hansı ən zəruri əmtəələrə aiddir?

- 1-dən böyük
- 1
- 0- dan böyük, 1-dən kiçik
- 0-dan kiçik
- göstərilənlərdən heç biri

296 Gəlir üzrə tələbin elastiklik əmsalının göstərilmiş kəmiyyətlərindən hansı zinət əşyalarına aiddir?

- 1
- 0- dan böyük, 1-dən kiçik
- 1-dən böyük
- 0-dan kiçik
- göstərilənlərdən heç biri

297 Firma iki əmtəə – A və B əmtəələrini istehsal edir. A əmtəəsi çoxlu əvəzedicilərə malikdir, B əmtəəsinin istehlakçı xərclərində əhəmiyyətli payı var. Bu əmtəələrə qiymətin 1% artması ona gətirib çıxarır ki;

- A əmtəəsinə tələbin həcmi 1% -dən az, B əmtəəsinə tələbin həcmi isə 1 % -dən çox azalır
- A əmtəəsinə tələbin həcmi 1 % -dən çox, B əmtəəsinə tələbin həcmi isə 1 % -dən az azalır.
- hər iki əmtəəyə tələbin həcmi 1% azalır
- hər iki əmtəəyə tələbin həcmi 1% dən çox azalır
- hər iki əmtəəyə tələbin həcmi 1 %-dən az azalır

298 əmtəənin təklifi mütləq qeyri-elastikdir. əgər bu əmtəəyə tələb artarsa, onda:

- tarazlı qiymət azalar, tarazlı əmtəə miqdarı isə artar
- həm tarazlı qiymət, həm tarazlı əmtəə miqdarı azalar
- həm tarazlı qiymət, həm tarazlı əmtəə miqdarı artar
- tarazlı qiymət artar, tarazlı əmtəə miqdarı azalar
- tarazlı qiymət artar, tarazlı əmtəə miqdarı isə dəyişməz

299 əgər əmtəəyə tələbin qiymət elastikliyi 1-ə bərabərdirsə onda bu o deməkdir ki, firma öz əmtəəsinə qiyməti yüksəltdiyi halda əmtəənin satışından ümumi pul gəliri.

- azalar
- digər amillərdən asılıdır
- elastikdən asılı deyildir
- dəyişməz
- artar

300 Qiymət 10% azaldıqda əmtəəyə tələb 10% azalarsa bu əmtəə:

- əmtəəyə tələb qeyri-elastikdir
- əmtəəyə tələb elastiklidir
- bu aşağı kefiyyətli əmtəədir
- əmtəəyə tələb mütləq qeyri elastikdir
- əmtəəyə tələb mütləq-elastikdir

301 Müasir bazar təsərrüfatının hansı modeli iqtisadiyyatda dövlət bölməsinin əhəmiyyətli (30%-dək) payı ilə səciyyələnir?

- bütün sadalananlar
- sosial bazar təsərrüfatı
- qarışıq iqtisadiyyat
- korporativ iqtisadiyyat
- sadalananlardan heç biri

302 Müasir bazar təsərrüfatının hansı modeli üçün sahibkarlığın inkişafından ötrü dövlətin şərait yaratması səciyyəvidir?

- bütün sadalananlar
- qarışıq iqtisadiyyat
- korporativ iqtisadiyyat
- sadalananlardan heç biri
- sosial bazar təsərrüfatı

303 Elm bəşər tarixində belə əmək bölgüsünü ayırmır:

- yüngül sənayenin ağır sənayedən ayrılması
- sənətkarlığın kənd təsərrüfatından ayrılması
- əkinçiliyin heyvandarlıqdan ayrılması
- xidmət sahəsinin istehsal sahəsindən ayrılması
- ticarət kapitalının sənaye kapitalından ayrılması

304 Bazar münasibətlərinin maddi əsası:

- tələb və təklifin dəyişiklikləridir
- maddi nemətlər və xidmətlərdir
- əmək bölgüsüdür
- adları çəkilənlərdən heç biri
- əmtələrin və pulun hərəkətidir

305 Deformasiya olunmuş bazarın səciyyəvi cəhətlərinə aid deyildir:

- kölgə iqtisadiyyatının böyük miqdarda payı
- resurs və əmtənin bölgüsündə mərkəzləşdirmə
- çoxsaylı bazar subyektlərinin və müxtəlif mülkiyyət formalarının olmaması
- azad rəqabətin olması
- tələb və təklifin balansızlığı

306 Bazarın deformasiyasını aradan götürmək üçün zəruridir:

- inkişaf etmiş bazar infrastrukturunu yaratmaq
- mülkiyyət formalarının müxtəlifliyini yaratmaq
- təsərrüfat fəaliyyətinin sərbəstliyini təmin etmək
- bütün sadalananlar
- sərbəst qiymət əmələgəlmə mexanizmini formalaşdırmaq

307 Sənətkarlığın formalaşması və sənətkarlıq sahələrinin meydana gəlməsi hansı ictimai əmək bölgüsünü yaradır?

- dördüncü ictimai əmək bölgüsünü
- ikinci iri ictimai əmək bölgüsünü
- birinci ictimai əmək bölgüsünü
- sadalanan heç biri
- üçüncü iri ictimai əmək bölgüsünü

308 Tarixən natural təsərrüfat forması nəyə əsaslanırdı.

- xidmətlər istehsalına
- istehsalçıların təcrid olunmasına
- torpaq mülkiyyətinə
- ixtisaslaşmaya
- əmək bölgüsünə

309 əmtəə istehsalının öz yüksək pilləsinə çatması nə ilə əlaqədardır.

- dövlət mülkiyyətinin yaranması ilə
- ikinci içtimai əmək bölgüsü ilə
- birinci içtimai əmək bölgüsü ilə
- ilkin kapital yığılı prosesini ilə
- üçüncü içtimai əmək bölgüsü ilə

310 Pul vasitəsi ilə həyata keçirilən mübadilə nədir?

- içtimai təkrar istehsal
- sahibkarlıq fəaliyyəti
- ticarət
- əmtəə təsərrüfatı
- əmtəə tədavülü

311 İçtimai istehsalda bazarın rolu ibarətdir:

- köhnəlmiş istehsalların bağlanmasına təsir etmək
- tələb və təklif tarazlaşdırılması
- istehsalda istehsalın hansı həcmdə və quruluşda olması haqqında işarə verilməsi
- bütün göstərilənlərdən
- rəqabət qabiliyyətlərinə görə istehsalçıları differensiallaşdırmaq

312 əgər istehlakçı büdcə xətti ilə hüdudlaşmış üçbucaq daxilindəki nöqtədə təmsil olunan kombinasiyanı seçərsə, o

- gəlirinin imkan verdiyindən çox əmtəə almaq istəyir
- istehlakçı tarazlığı vəziyyətində olur
- faydalılığını maksimallaşdırır
- bütün gəliri əmanətlərə xərcləyir
- öz gəlirini tam istifadə etmir

313 İstehlakın ödənilməsi səviyyəsinin dəyişilməzliyi şəraitində x nemətindən istifadənin bir vahid artırılması üçün y nemətindən imtinanın – bu:

- x və y nemətlərinin ümumi faydalılığı
- x nemətinin son faydalılığı
- y nemətinin son faydalılığı
- düzgün cavab yoxdur
- y nemətinin x neməti ilə əvəz olunmasının son hədd norması

314 Faydalılığın maksimallaşdırılması qaydasına müvafiq olaraq nemətlərin son hədd faydalılıqları öz aralarında aşağıdakıların öz aralarında olduqları nisbətəki kimi nisbətdə olmalıdırlar:

- onlara tələbin kəmiyyəti
- onların maya dəyərləri

- onların qiymətləri
- doğru cavab yoxdur
- ümumi faydalılıq

315 əmtəyə fərdi tələb qrafiki aşağıdakının əsasında qurula bilər:

- «qiymət-istehlak» əyrisi
- gəlir effektinin qrafik təsviri
- əvəzləmə effektinin qrafik təsviri
- «gəlir-istehlak» əyrisi
- Engel əyriləri

316 Faydalılığın kardinalist nəzəriyyəsi ordinalist nəzəriyyəsindən bununla fərqlənir:

- bu nəzəriyyələr bir-birindən heç nə ilə fərqlənmirlər
- istehlakçı müvazinətliyi anlayışını nəzərdən keçirmir
- faydalılığın kəmiyyətə müəyyənləşdirilməsini mümkün hesab edir
- istehlakçının üstünlükverimlərini nəzərdən keçirmir
- faydalılıq anlayışından istifadə etmir

317 Hansı halda aşağı keyfiyyətli əmtələrin qiyməti aşağı düşdükdə onların istehlakı azalır?

- Əgər «gəlir-istehlak» xətti üfuqidir
- Əgər gəlir effekti və əvəzləmə effekti müxtəlif istiqamətlərdə təsir edirlərsə
- Əgər gəlir effekti və əvəzləmə effekti eyni istiqamətdə təsir edirlərsə
- Əgər gəlir effekti əvəzləmə effektindən böyükdürsə və onlar əks istiqamətlərdə təsir edirlərsə
- Əvəzləmə effekti gəlir effektindən böyükdürsə və onlar əks istiqamətlərdə təsir göstərilərsə

318 İlkin tələbat nemətləri üçün gəlir-istehlak xətti aşağıdakı şəkildə olacaq:

- şaquli düz
- üfüqi düz
- müsbət maillikli düz
- müsbət maillikli əyri
- mənfi maillikli düz

319 Qiymət-istehlak xətti birləşdirir:

- əmtələrdən birinin qiyməti dəyişdiyi zaman müvazinətin bütün nöqtələrini
- istehlakçının gəlirinin müxtəlif səviyyələrində bütün müvazinət nöqtələrini
- büdcə xətlərinin kəsişmə nöqtələrini
- doğru cavab yoxdur
- fərqsizlik əyrilərinin kəsişmə nöqtələrini

320 İstehlakçı hesab edir ki, hər gün 8 mandarin və 3 alma və ya 6 mandarin və 4 alma yemək eyni dərəcədə faydalıdır. Bu halda almaların mandarinlə əvəzlənməsinin son hədd norması aşağıdakına bərabərdir:

- 1/2
- 3/6
- 2/1
- 6/4
- 4/6

321 İki əvəzləyici əmtələr üçün fərqsizlik əyriləri.

- düz xəttlər mənfi mailliklə
- düz xətlər müsbət mailliklə
- şaquli düz xəttlər
- üfüqi düz xəttlər
- kəşişən xəttlər

322 Engel əyrisi göstərir:

- fərqsizlik əyrilərinin məcmusunu
- y nemətinin x neməti ilə əvəz olunmasının son hədd normasını
- istehlakçının tarazlıq vəziyyəti
- istehlakçının pul gəlirləri ilə aldığı əmtəələrin keyfiyyəti arasındakı asılılığı
- istehlakçının gəlirləri ilə aldığı əmtəələrin miqdarı arasındakı asılılığı

323 Hansı halda aşağı keyfiyyətli nemətlərin qiyməti düşdükdə onların istehlakı azalır.

- gəlir effekti və əvəzləmə effekti müxtəlif istiqamətlərə yönəldikdə
- gəlir effekti əvəzləmə effektindən yüksək olduqda və onlar müxtəlif istiqamətə yönəldikdə
- əvəzləmə effekti gəlir effektindən yüksək olduqda
- "Gəlir-istehlak" xətti azalan olduqda
- gəlir effekti və əvəzləmə effektləri eyni istiqamətə yönəldikdə

324 Nemətlər dəsti istehlakçı üçün optimal olur, əgər:

- istehlakçının əldə etdiyi faydalılıq əmtəə dəstlərinin dəyərindən çoxdur
- verilmiş gəlir səviyyəsində istehlakçının maksimum faydalılıq əldə etməsi təmin edilir
- istehlakçının büdcəsindən xərclər minimaldır
- son hədd faydalılığı maksitudur
- nemətlərin əvəzlənməsinin son hədd norması onların qiymətlərindən aşağıdır

325 İlkin zərurət nemətləri üçün gəlir-ismtehlak xətti.

- mənfi meyilli düz xətdir
- üfüqi xətdir
- şaquli xətdir
- müsbət meyilli əyridir
- müsbət meyilli düz xətdir

326 İki əmtəənin istehlakı zamanı əmtəələrdən birinin qiyməti düşərsə istehlakçının tarazlıq nöqtəsi yerini dəyişir:

- yeni büdcə xəttinə
- daha aşağı fərqsizlik əyrisi və yeni büdcə xəttinə
- daha yüksək fərqsizlik əyrisi və yeni büdcə xəttinə
- istehlakçının tarazlıq nöqtəsi dəyişmir
- həmin fərqsizlik əyrisi boyunca

327 İstehlakçı həftə ərzində 4 stakan süd 5 stakan şirə içir. O şirənin 7 stakana qaldırılması şərti ilə südü 3 stakan içməyə razıdır. Südün şirə ilə əvəzlənməsinin son hədd norması nəyə bərabərdir?

- 2/1
- 5/7
- 4/3
- 4/5
- 1/2

328 İstehlakçı bir ayda 10 dəfə üzgüçülük hovuzuna və 8 dəfə kinoteatra gedir. Kinoteatra gedişlərin sayı 10-a qədər qalxarsa, istehlakçı hovuzda 7 dəfə getməyə razıdır. Hovuzda gedişlərin kinoteatrla əvəzlənməsinin son hədd norması nəyə bərabərdir.

- 3/2
- 8/10
- 10/7
- 7/8
- 2/3

329 Tələbin qiymət üzrə elastikliyi göstərir:

- təklifin həcmnin resursların qiymətindən asılılığı
- qiymətin azalması zamanı təklifin həcmnin aşağı düşməsi
- qiymətin 1% dəyişməsi zamanı təklifin həcmnin nisbi dəyişməsi
- təklifə təsir edən qeyri - qiymət amillərinin dəyişməsi zamanı təklifin həcmnin dəyişməsi
- qiymətin artması zamanı təklifin həcmnin artması

330 Gəlir üzrə tələbin elastikliyi necə hesablanır?

- tələb həcmnin dəyişməsi faizindən gəlirin dəyişməsi faizi çıxılır
- qiymətin dəyişməsi faizi tələb həcmnin dəyişməsi faizinə bölünür
- tələbin həcmnin dəyişməsi faizi gəlirin dəyişməsi faizinə bölünür
- gəlirin dəyişməsi faizi tələb həcmnin dəyişməsi faizinə vurulur:
- gəlirin dəyişməsi faizinə tələb həcmnin dəyişməsi faizi əlavə olunur.

331 Qiymət üzrə tələbin çarpaz elastikliyi nəyi göstərir?

- bir - birini qarşılıqlı surrətdə tamamlayan əmtələrin qiymətlərinin dəyişməsi
- istehlakçıların gəlirlərinin dəyişməsindən asılı olaraq qiymətlərin dəyişməsi
- tələbin əmtəə qiymətindən və istehlakçıların gəlirlərindən asılılığı
- bir - birini qarşılıqlı tamamlayan əmtələrə tələbin həcmnin dəyişməsi
- digər əmtəənin qiymətinin dəyişməsindən asılı olaraq bir əmtəyə tələbin həcmnin dəyişməsi

332 əgər bir əmtəənin qiymətinin azalması adətən digər əmtəyə tələbin artmasına səbəb olursa, onda

- bu o deməkdir ki, alıcıların gəlirləri artır
- bu əmtələr qarşılıqlı əvəzolunandır
- bu əmtələr qarşılıqlı tamamlanıdır
- bu təsadüfi uyğunluqdur
- bu o deməkdir ki, istehlakçıların zövqləri dəyişir

333 Tamamlayıcı nemətlərə aiddir:

- kabab və qoyun əti
- avtomobil və benzin
- gələm və flomaster
- dəftər və pirojna
- pivə və kvas

334 Qarşılıqlı əvəzolunan nemətlərə aiddir:

- taxıl və çörək
- rəng və fırça
- paltar və ayaqqabı

- dəftərlər və piroqlar
- qələmlər və flomasterlər

335 Qiymət üzrə qeyri- elastik tələb o deməkdir ki,

- qiymətin 1% dəyişməsi tələb həcmnin dəyişməsinə səbəb olur
- qiymətin 1% dəyişməsi tələbin həcmnin 1% -dən daha çox dəyişməsinə səbəb olur.
- qiymətin 1% dəyişməsi tələb həcmnin 1% -dən az olaraq dəyişməsinə səbəb olur
- əmtəənin qiyməti dəyişmir
- qiymətin 1% dəyişməsi tələb həcmnin 1% dəyişməsinə səbəb olur

336 əmtəəyə tələbin qiymət elastikliyi bundan asılı deyildir:

- vaxt amilindən
- istehlakçının büdcəsində əmtəənin xüsusi çəkisindən
- əmtəənin məxsus olduğu əmtəə qrupundan
- bütün sadalanan amillərdən asılı deyil
- istehlakçıların gəlir kəmiyyətindən

337 əmtəəyə tələb əyrisi üfüqi düz xətt şəklinə malikdir. Bu o deməkdir ki:

- əmtəəyə tələb mütləq qeyri - elastikdir
- qiymət üzrə tələb elastikliyi 1-ə bərabərdir
- qiymət üzrə tələb elastikliyi 0 - a bərabərdir
- əmtəəyə tələb elastikliyi mənfidir
- əmtəəyə tələb mütləq elastikdir

338 Təklif əyrisi şaquli düz xətt şəklinə malikdir. Bu o deməkdir ki:

- əmtəənin təklifi mütləq qeyri - elastikdir
- təklifin qiymət üzrə elastikliyi 1-ə bərabərdir
- təklifin qiymət üzrə elastikliyi 0 - a bərabərdir
- əmtəənin təklif elastikliyi mənfidir
- əmtəənin təklifi mütləq elastikdir

339 əgər əmtəənin qiymətinin 5% düşməsi əmtəənin təklifinin 8% azalmasına səbəb olursa, onda bu əmtəənin təklifi:

- mütləq qeyri - elastikdir
- qeyri - elastikdir
- elastikdir
- vahid elastikliyə malikdir
- mütləq elastikdir

340 əgər iki əmtəə üçün qiymət üzrə çarpaz elastiklik -2 yə bərabədirsə, onda bu o deməkdir ki,

- bir əmtəənin qiyməti digər əmtəənin qiymətinə nisbətən sürətlə artır
- bu əmtəələr qarşılıqlı əvəzəndirlər
- bu əmtəələr qarşılıqlı tamamlayandırılar
- bir əmtəəyə tələb digər əmtəəyə olan tələbə nisbətən sürətlə artır
- bir əmtəənin qiyməti ikinci əmtəənin qiymətindən 2 dəfə aşağıdır

341 əgər iki əmtəə üçün qiymət üzrə çarpaz elastikliyi 0-a bərabədirsə onda bu o deməkdir ki,

- əmtəələrə tələb bir – birindən asılı deyildir
- bu qarşılıqlı əvəzəndən əmtəələrdir

- hər iki əmtəə aşağı keyfiyyətlidir
- hər iki əmtəəyə tələb mütləq qeyri - elastikdir
- bu qarşılıqlı tamamlayan əmtəələrdir

342 əgər iki əmtəənin çarpaz elastiklik əmsalı 1,5 –ə bərabədirsə, onda bu o deməkdir ki,

- bir əmtəənin qiyməti digər əmtəənin qiymətinə nisbətən sürətlə artır
- bu əmtəələr qarşılıqlı əvəzəndirlər
- bu əmtəələr qarşılıqlı tamamlayandırlar
- bir əmtəəyə tələb digər əmtəəyə olan tələbə nisbətən sürətlə artır
- əmtəənin qiyməti ikinci əmtəənin qiymətindən 1,5 dəfə aşağıdır

343 Aşağıdakı müddələrdən hansı qiymət üzrə qeyri-elastik tələbə malik əmtəə səciyyəsinə aid deyildir?

- alıcılar əmtəənin alqısına öz xərclərinin cüzi hissəsini sərf edirlər
- əmtəəyə tələb həcmnin faiz dəyişməsi əmtəə qiymətinin dəyişməsinə nisbətən azdır
- bu əmtəənin çoxlu miqdarda əvəzəndiciləri vardır
- bu əmtəə ən zəruri əmtəədir
- qiymət elastikliyi əmsalı 1- dən azdır

344 Xaricdən pul köçürməsi olarkən pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- dəyər ölçüsü
- tədavül vasitəsi
- tədiyyə vasitəsi
- dünya pulu
- yığım vasitəsi

345 Dövlətin rəsmi ehtiyatları kimi pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- dəyər ölçüsü
- tədavül vasitəsi
- tədiyyə vasitəsi
- dünya pulu
- yığım vasitəsi

346 Restoranın menyusunda qiymət göstərilən zaman pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- dəyər ölçüsü
- tədavül vasitəsi
- tədiyyə vasitəsi
- dünya pulu
- yığım vasitəsi

347 Supermarketdə əmtəələrin pulu ödənen zaman pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- dəyər ölçüsü
- tədavül vasitəsi
- tədiyyə vasitəsi
- dünya pulu
- yığım vasitəsi

348 Vergilər ödənilən zaman pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- dəyər ölçüsü

- tədavül vasitəsi
- tədiyyə vasitəsi
- dünya pulu
- yığım vasitəsi

349 Müxtəlif peşə işçilərinin maraqlarının müdafiə edən bazar infrastrukturunu elementini göstərin

- iqtisadi təhsil sistemi
- sahibkarlar cəmiyyəti
- həmkarlar təşkilatı
- əmək birjası
- istehlakçılar ittifaqı

350 əmtənin bazar dəyəri əks etdirir:

- əmtənin müəyyən kəmiyyət nisbətlərində digər əmtələrə mübadilə oluna bilmək qabiliyyəti
- bu əmtənin nadirliyi, istehlakçıların əksəriyyəti üçün əlçatmazlığı
- konkret vaxt məqamında bazarda bu əmtəyə tələb və təklifin nisbəti
- insanın tələbatını ödəmək qabiliyyəti
- bu əmtənin istehsalına ictimai-zəruri əmək məsrəfləri və bu məsrəflərin ictimai tələbatlara uyğunluğu

351 əmtənin ictimai dəyəri nə ilə müəyyən olunur?

- əmtənin faydalılığı ilə
- onun istehsal şərtlərilə
- onun istehsal və reallaşma şərtlərilə
- bazarda əmtənin miqdarı ilə
- əmtənin nadirliyi ilə

352 əmtənin bazar dəyəri nə ilə müəyyən olunur?

- əmtənin faydalılığı
- onun istehsal şərtlərilə
- onun istehsal və reallaşdırılması şərtlərilə
- bazarda əmtənin miqdarı ilə
- əmtənin nadirliyi ilə

353 Bimetallizm və monometallizm – bu formalarıdır:

- elektron pullarının
- dünya pullarının
- pul sistemlərinin
- qiymət miqyasının
- kredit pullarının

354 Pul sistemi – bu:

- milli və xarici valyuta kurslarının nisbətidir
- ölkədə pul tədavülünün təşkili formasıdır
- pulun iqtisadiyyatda yerinə yetirdiyi funksiyalardır
- tədavüldəki pul kütləsidir
- metal və kağız pul tədavülünün nisbətidir

355 Nemətin faydalılığı, onun nadirliyi və onun istehsalına məsrəflər təcəssüm etdirir:

- nemətin qiymətini

- nemətin istehlak dəyərini
- nemətin mübadilə dəyərini
- sadalananlardan heç birini
- nemətin qiymətliliyi

356 Qiymətlərin tərəddüdlərindən mənfəət əldə etmək məqsədilə həyata keçirilən sövdələşmə necə adlanır?

- mükafatlı sövdələşmələr
- real əmtəə ilə sövdələşmələr
- forvard sövdələşmələr
- möhtəkir sövdələşmələr
- onkol sövdələşmələr

357 əmtəə birjasının funksiyalarına aid deyildir:

- mübahisələrin tənzimlənməsi
- qiymətlərin müəyyən edilməsi
- ticarət üçün yerin verilməsi
- listing
- informasiyanın verilməsi

358 Azad iqtisadi zonalar nə üçün yaradılır?

- vergi sisteminin təkmilləşdirilməsi üçün
- azad rəqabəti təmin etmək üçün
- xarici kapitalı cəlb etmək üçün
- bütün sadalananlar üçün
- müxtəlif mülkiyyət formalarının inkişafı üçün

359 Birjadakı əməliyyatlar (sövdələşmələr) qrupuna aid olmayanı seçin:

- diller
- fyuçers;
- forvard;
- onkol əməliyyatları
- opsiyon;

360 əmək bircələrinin vəzifələrinə aid olmayanı göstərin:

- işsizlərin ixtisasının artırılmasının və «yaxın» peşələrə yiyələnməsinin təşkili
- iş axtaranların boş iş yerlərinə yönəldilməsi
- boş iş yerlərinin uçotu
- işsizlərə maddi yardımın verilməsi
- əməkhaqqının həjminin müəyyən edilməsi

361 Bazar infrastrukturunun funksiyalarına aid deyil.

- istehsal sahələri arasında resursların bölünməsi
- iqtisadiyyatın ayrı-ayrı subyektlərinin və fəaliyyət növlərinin ixtisaslaşdırılması əsasında bazar subyektlərinin operativliyini və səmərəliliyini yüksəltmək;
- bazar münasibətləri iştirakçılara öz maraqlarını reallaşdırmağı yüngülləşdirmək;
- sadalananların hamısı aiddir
- hüquqi və iqtisadi nəzarət formalarını, işgüzar təjribənin dövlət və ictimai tənzimlənməsini sadələşdirmək;

362 Aşağıdakı yeddi sivilizasiyanı fərqləndirən nəzəriyyə hansıdır? -neolit-mövcudluq müddəti 30-35

əsr; -şərq-quldarlıq(bürünc dövrü)-mövcudluq müddəti dünyada 20-23 əsr; -antik(dəmir dövrü) – dünyada 12-13 əsr; -erkən feodal-müvafiq olaraq 7 və 9 əsr; -sənayeyəqədərki-4,5 və2,5 əsr; -sənaye-2,3 və1,5 əsr; -postsənaye-1,3 və1,4 əsr.

- sivilizasiyaların toqquşması nəzəriyyəsi.
- tsiklik inkişaf nəzəriyyəsi;
- sənayeləşdirmə nəzəriyyəsi;
- sosial -iqtisadi formasiyaların nəzəriyyəsi
- mərhələli inkişaf nəzəriyyəsi;

363 İqtisadi sistemin səmərəli fəaliyyətinin əsas problemi:

- inflyasiya problemidir
- təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinin daha yaxşı bölgüsü problemidir
- resursların bölgüsünün ən yaxşı üsulunun seçilməsi problemidir
- iş qüvvəsinin istehsal sahələri üzrə bölgüsü problemidir
- işsizlik problemidir

364 Qapalı ev təsərrüfatı, şəhər təsərrüfatı, xalq təsərrüfatı – iqtisadi sistemlərin bu növləri bu əsasla ayrılır:

- iqtisadiyyatda ETT-nin rolu
- istehsal və istehlak arasında əlaqənin xarakteri
- formasiya yanaşması
- resurslara mülkiyyətin formaları
- iqtisadiyyatın sənayeləşməsi dərəcəsi

365 əgər resursqoruyucu texnologiya tətbiq olunarsa onda istehsal imkanların əyrisi:

- sağa yerini dəyişər
- çökük olar
- daha qabarıq olar
- dəyişməz qalar
- sola yerini dəyişər

366 əgər ölkə özünün bütün maddi və əmək ehtiyatlarını istifadə edərsə, hər hansı məhsuldan çoxlu miqdarda:

- vergilərin azalması ilə istehsal oluna bilər
- mümkün ehtiyatları artırmaqla istehsal oluna bilər
- istehsal oluna bilməz
- oluna bilər, əgər təbii resurslar kifayət qədərdir
- ehtiyatların yenidən bölgüsü ilə istehsal oluna bilər

367 Təbiət və cəmiyyət qanunlarının vəhdəti nədədir:

- tarixən keçici xarakter daşıyırlar
- insanların fəaliyyətindən asılıdırlar
- obyektiv xarakter daşıyırlar
- onların arasında hec bir oxşarlıq yoxdur
- insanların iqtisadi fəaliyyəti vasitəsilə təzahür edilirlər

368 Tələbatların artması qanunu aiddir;

- iqtisadi qanunlara aid deyil

- spesifik iqtisadi qanunlara
- xüsusi iqtisadi qanunlara
- belə bir qanun mövcud deyil
- ümumi iqtisadi qanunlara

369 İqtisad elmində belə metodoloji yanaşma mövcud deyil;

- neopozitiv-empirik
- subyektiv
- dialektik-materialist
- bütün sadalanan yanaşmalar mövcuddur
- sosial-institusional

370 İqtisad elmində normativ yanaşmalar mövcuddur:

- iqtisadiyyatın necə olmasının öyrənilməsilə
- iqtisadi eksperimentlərin aparılması ilə
- riyazi metod və modellərin tətbiqilə
- iqtisadi sistemin ayrı-ayrı elementlərinin öyrənilməsilə
- iqtisadiyyatın real vəziyyətinin öyrənilməsilə

371 İqtisad elmində pozitiv yanaşma əlaqədardır:

- iqtisadiyyatın necə olmasının öyrənilməsi ilə
- iqtisadi eksperimentlərin aparılması ilə
- riyazi metod və modellərin aparılması ilə
- iqtisadi sistemin ayrı-ayrı elementlərinin öyrənilməsi ilə
- iqtisadiyyatın real vəziyyətinin öyrənilməsi ilə

372 İqtisadi nəzəriyyənin hansı cərəyanının nümayəndələri iqtisad elminin öyrənilməsinin predmetini mənbəyi ticarət olan milli sərvət hesab etmişlər?

- neokeynsçilər
- fiziokratlar
- merkantilistlər
- neoliberalılar
- marjinalistlər

373 İqtisadi nəzəriyyədə belə öyrənmə metodu mövcud deyildir:

- deduksiya
- spesifikləşdirmə
- elmi abstraksiya
- riyazi modelləşdirmə
- induksiya

374 Dəyər qanunu;

- iqtisadi kafeqoriyadır
- xüsusi iqtisadi qanundur
- ümumi iqtisadi qanundur
- iqtisadi qanun deyildir
- spesifik iqtisadi qanundur

375 Bu gün iqtisad elminin əsas əhəmiyyəti ondadır ki,

- insanlara onların davranışının həqiqi səbəblərini göstərir.
- alimlərə öz istedadlarını reallaşdırmağa imkan yaradır;
- sahibkarlara uğurlu biznes aparmaqda kömək edir:
- insanların ictimai həyatında iqtisadiyyatın rolunu müəyyənləşdirir
- insanların tələbatlarının ödənilməsi baxımından cəmiyyətin daha yaxşı quruluşunun təşkilinin yollarını göstərir.

376 Hansı metodoloji yanaşma üçün iqtisadi hadisələri qarşılıqlı əlaqədə və inkişafda səciyyəvidir?

- dialektik-materialist
- neopozitiv-empirik
- subyektiv
- bütün sadalanan yanaşmalar üçün
- rasionalist

377 Hansı metodoloji yanaşma üçün iqtisadi hadisələrin əsaslı surətdə öyrənilməsi və onların qiymətləndirilməsi səciyyəvidir?

- dialektik-materialist
- neopozitiv-empirik
- subyektiv
- bütün sadalanan yanaşmalar üçün
- rasionalist

378 Millətin məhsuldar qüvvələri nin iqtisadi nəzəriyyənin predmeti kimi qəbul edən elmi istiqaməti göstərin:

- klassik siyasi iqtisad
- fiziokratlar
- merkantelistlər
- proletar siyasi iqtisadi
- tarixi məktəb

379 Mikroiqisadiyyatın predmetinə aid olan göstərin.

- işsizlik
- ümumi iqtisadi müvazinət
- dövlətin pul siyasəti
- istehlakçı davranışı
- vergi sistemi

380 İctimai seçim nəzəriyyəsi iqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqaməti çərçivəsində yayılmışdır?

- sosial-institusional
- neokeynsçilik
- neoklassik
- marksizm
- marjinalizm

381 İri iqtisadi sarsıntıların bazar iqtisadiyyatının qeyri- sabitliyiylə deyil düzgün olmayan pul siyasətilə əmələ gəlməsi haqqındakı müddəa əsas ideyalardan birini ifadə edir

- konvergensiya nəzəriyyəsinin
- neokeynsçiliyin
- monetarizmin
- klassik siyasi iqtisadın

marjinalizmin

382 Azərbaycanda ilkin iqtisadi fikir və təsəvvürlər nədə öz əksini tapmışdır?

- Əxlaqi-Nasirdə
- Kitabı -Dədə Qorqudda
- Xəmsədə
- heç birində
- Müqəddimədə

383 Aşağıdakı qruplardan hansının iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsini müsbət qiymətləndirən təlimlər olduğunu göstərin:

- fiziokratlar, marksizm, marjinalizm
- marksizm, keynsçilik, monetarizm
- merkantilizm, marksizm, keynsçilik
- merkantilizm, neoliberalizm, marjinalizm
- fiziokratlar, marksizm, keynsçilik

384 Konvergeniya nəzəriyyəsi iqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqamətinə aiddir?

- neoklassik
- marjinal
- neokeynsçilik
- neoliberalizm
- sosial-institusional

385 Hansı alim tarixi aşağıdakı beş mərhələyə bölmüşdür? -ənənəvi cəmiyyət (primitiv texnika, kənd təsərrüfatı, iri torpaq sahələrinin hakimiyyəti) : -keçid cəmiyyəti (mərkəzləşdirilmiş dövlət, sahibkarlıq); - dəyişikliklər dövrü (sənaye inqilabı və onun nəticələri); - yetkinlik dövrü (elmi-texniki inqilab, urbanizasiya); - kütləvi istehlak dövrü (xidmət və istehlak əmtələri istehsalının müəyyən edici rolu) ;

- T.Veblen
- D.Helbreyt
- A.Toffler
- R.Kouz
- U.Rostou

386 Qədim Yunanıstanın iqtisadi fikri hansı alimlərin əsərlərində öz əksini tapmışdır?

- Platon, Aristotel
- Varron, Seneka
- Konfutsi, Syun-Tszı
- Ibn-Xaldun, Foma Akvinski
- Qay, Katon

387 İqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqamətinin nümayəndələri ilk dəfə öz təhlilində son hədd kəmiyyətlərini istifadə etməyə başlamışlar?

- merkantilistlər
- monetaristlər
- fiziokratlar
- neokeynsçilər
- marjinalistlər

388 Kapitalizmin inkişafının dinamik modelini yaratmışdır.

- D.M.Keyns
- A.Marşall
- Y.Şumpeter
- L.Valras
- M.Fridman

389 Hansı iqtisadi məktəb ilk dəfə kənd təsərrüfatında gəlirlərin təkrar istehsalı və bölgüsünü təhlil etmişdir?

- marksizm
- fiziokratlar
- merkantilizm
- klassik siyasi iqtisad
- keynsçilik

390 İqtisadiyyat sahəsi üzrə Nobel mükafatının laureatı olan kimlərdir?

- Alfred Marşall
- Con Meynard Keyns
- Pol Samuelson
- Adam Smit
- Karl Marks

391 İslamın müqəddəs kitabı Qurani-Kərim də nəyə icazə verilmir?

- alqı-satqıya, ticarətlə məşğul olmağa
- xüsusi mülkiyyətçiliyə
- sahibkarlıq fəaliyyətinə
- xarici malların alqı- satqısına
- sələmçiliyə, faiz almaq məqsədi ilə borc verməyə

392 P.Samuelson iqtisad elminin görkəmli nümayəndələrindən üçünə fərqləndirmişdir. Onlar kimlərdir?

- Keyns, Marks, Fridman
- Smit, Rikardo, Marks
- Smit, Marks, Keyns
- Kene, Marşall, Fridman
- Marks, Keyns, Marşall

393 Hansı iqtisadi məktəb proteksionist dövlət siyasətinin əsasını qoymuşdur:

- keynsçilik
- proletar siyasi iqtisad
- klassik siyasi iqtisad
- fiziokratlar
- merkantilizm

394 əmək-dəyər nəzəriyyəsinin ilk müəllifi kim olmuşdur?

- K.Marks
- A.Smit
- A.Monkreyen

- F.Kene
- D.Rikardo

395 Ekonomiks anlayışı aşağıdakı müəllifin əsərinin başlığında istifadə edildikdən sonra qəbul olunmuşdur:

- Con Stüart Mill
- Karl Marks
- Alfred Marşall
- Adam Smit
- Con Meynard Keynes

396 İqtisadi fikrin hansı cərəyanı da həmçinin marksizm adı daşıyır:

- riyazi məktəb
- merkantilizm
- klassik siyasi iqtisad
- proletar siyasi iqtisadı
- neoliberal istiqamət

397 "Görünməz əl ifadəsi məşhur iqtisadçılardan kimə məxsusdur?

- C.Keyns
- D.Rikardo
- A.Marşall
- A.Smit
- K.Marks

398 İqtisad elminə iqtisadi insan terminini kim daxil etmişdir?

- D.Rikardo
- K.Marks
- F.Kene
- A.Smit
- A.Marşall

399 İqtisad elmində sosial ideyalara ilk dəfə kim baxmışdır?

- neokeynsçilər
- fiziokratlar
- marksistlər
- merkantilistlər
- sosial-utopistlər

400 Bu alimlərin baxışlarında merkantilizmdən klassik siyasi iqtisada keçid əks olunmuşdur.

- A.Smit, D.Rikardo
- U.Petti,P.Buaqilber
- F.Kene,A.Türqo
- A.Monkriten, T.Mann
- K.Marks,F.Engels

401 Yeni keynsçilərə aiddir.

- U.Mitçell, D.Kommons
- D.Robinson, A.Xansen

- M.Fridman, F.Fon Xayek
- L.Erxard, L.Fon Mizes
- T.Veblen, D.Qelbreyt

402 Hansı müddəa bazar iqtisadiyyatında qiymətlərin mahiyyəti və rolunu əks etdirmir?

- qiymətlər sistemi əsas təşkilədiçi qüvvə rolunu oynayır
- bazar subyektləri öz iqtisadi mənafeələrini həyata keçirəcək qiymətlərə istiqamətlənirlər
- bütün müddəalar əks etdirir
- qiymətlər dövlət orqanları tərəfindən təyin olunur
- qiymətlər sahibkarlar və istehlakçılar üçün onların seçimində indikator rolunu oynayır

403 Hansı tərif A. Marşallın nəzəriyyəsi üzrə qiymətin anlayışına uyğun gəlir?

- qiymət - əmtəənin müəyyən miqdarının alıcıları cəlb etməyə qabil olduğu səviyyədir
- qiymət - əmtəənin bazarda satışa daxil olduğu kəmiyyətdir
- qiymət - əmtəəyə görə alınan müəyyən miqdarda pul vahidləridir
- qiymət - dəyərin pul ifadəsidir
- qiymət - tələb və təklifin sabit tarazlığı ilə müəyyən olunandır.

404 Tələb və təklifin həcmələrinin bərabər olduğu qiymət adlanır:

- normal qiymət
- istehsal qiyməti
- tarazlı qiymət
- satıcı qiyməti
- alıcı qiyməti

405 Marşall konsepsiyasına uyğun olaraq ani tarazlıq şəraitində qiymət asılıdır:

- avadanlığın istifadə intensivliyindən
- sahədə firmaların miqdarından
- tələb və təklifdən
- təklifdən
- tələbdən

406 əgər əmtəənin qiyməti azalırsa, onda:

- tələb əyrisinin sağa hərəkəti baş verər
- tələb əyrisinin sola hərəkəti baş verər
- tələb əyrisinin mailliyi dəyişər
- tələbin həcmının azalması baş verər
- tələb həcmının artması baş verər

407 Bazar qiyməti müvazinət qiymətindən aşağı olarsa onda:

- satıcılar bazarı formalaşır.
- əmtəənin təklifi artır.
- ehtiyatların qiyməti azalır
- əmtəələrin qıtlığı əmələ gəlir.
- əmtəə artıqlığı yaranır.

408 Qiymətlərin bazar sistemi üçün qiymətlərin aşağıdakı növü səciyyəvi deyildir:

- bütün sadalananlar səciyyəvi deyildir
- topdansatış qiymətləri

- bütün sadalananları səciyyəvidir
- pərakəndəsətiş qiymətləri
- müqavilə qiymətləri

409 əmtənin qiyməti bu səbəbdən arta bilər:

- əmtə istehsalçılarının sayının artması
- əmtə təklifinin azalması
- əmtəyə tələbin azalması
- əmtənin istehsal xərclərini aşağı salan yeni texnologiyanın tətbiqi
- əmtənin istehsal olunduğu xammalın qiymətinin aşağı düşməsi

410 Qiymət əmtənin Dəyərinin Pulla İfadəsidir qiymətə bu tərif verən kimdir?

- K.Marks
- A.Smit
- M.Fridmen
- F.Kene
- A.Marşall